

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (2507) 1998 KOVAS-MARCH 17 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA •

NUMERIO KAINA – \$1

Svetimos jėgos

Kovo 11-tąją dabartinė Lietuva mini savo aštuonerių metų nepriklausomybės sukaktį. Nėra abejonės, kad šitokia proga džiaugiamasi pasiektais laimėjimais, apžvelgti benti didesni nepasisekimai, paliečiamos taisytiškos negerovės.

LAISVĖS ir nepriklausomybės laikotarpis po sunkių bandymų, svajotų pragiedrulių tautoje pradėjo tvirtintis kaip aiški, neabejotina tikrovė. Ir tie, kurie už nepriklausomybę kovojo, ir tie, kurie ja nebetikėjo, ir tie, kurie jos net nenorėjo – visi šiandien toje pačioje tikrovėje. Kažko lyg trūktų, jei sukaktuvinių maršų trenksmas ir vėliavų juos paskandintų apdairumą, blaškytų kylančius nūdienos rūpesčius. Žinoma, pastarieji neturėtų nustelbti šventės džiaugsmo, tačiau nepamirština, kad gyvenimo poreikius rikiuoja paprasta kasdienybė, ne iškilnių grožis. Dar vis pasigirsta nemažai balsų, kad septyneri nepriklausomybės metai neįstengė įveikti buvusios nomenklatūros įtakų, kurios šiaip ar taip stiproai veikė naujojo gyvenimo tvarkymą, visai nepaisant kokią valdžią žmonės rinko. Tikima, kad šitą rūpestį būtų bent iš dalies sumažinęs desovietizacijos įstatymas, rengtas jau pačiais pirmaisiais nepriklausomybės metais, bet netrukus sulaikytas. Kodėl taip įvyko, tikriausiai visiems aišku ir suprantama – daugelis norėjo ir tebenori išsilaikyti toje ar bent kiek panašioje aukštumoje. Kova dėl tokio išsilaikymo valstybinės pakopos vargu ar kada pasibaigs. Tai būdingas reiškinys visose valdymo sistemose. Keliamas rūpestis betgi yra kitas.

LIETUVOS spaudoje vis galima užtikti tai drąsinių, tai silpnėsių užuominų apie krašte tebeveikiančias svetimas jėgas, turinčias slaptų ryšių su buvusio okupanto persitvarkiusiomis įstaigomis. Galima prileisti, kad šitoji tikimybė ne visiems priimtina. Kai kurie ją gal ir kategoriškai užginčija; gal kai kas tai pavadina politinių "baubų" kūrimu, gal metodu vienai partijai pulti kitą? Pasirašę abiejose pusėse rastume įvairių prielaidų ar įtikinėjimų, nes kas vieniems baus, kitiems – visai nieko nėra. Vargu ar prieitume bent jau daugelį įtikinančios bendros išvados? Svarstant svetimų jėgų klausimus, bent šiuo metu aiškesnis galėtų būti tik vienas dalykas, būtent – kieta Rusijos laikysena, rodanti didelį užsispyrimą laikytis prie Baltijos krantų, jei jau nebe teritoriniu būdu, tai ekonominiu, politiniu ar kaip kitaip. Nėra abejonės, kad iš to kyla ir pasidairymas žmonių, kurie krašte labiau suprastų jų poreikius, dažniau pritarę jų politikai. Ir pasirinkimas tuo tarpu dar nemenkas. Didysis kaimynas tai mato, o taip pat ir žino, kad Lietuvos nepriklausomybei ilgėjant ir tvirtėjant, galimybės belstis į buvusių draugų bei bendradarbių duris menkės. Keisis žmonės ir pačioje Rusijoje. Todėl kas daroma dabar, daroma ir ateityje. Turėtume ir mes šios nuostatos laikytis: kiek įveiksime atsilaikyti dabar, tiek būsim stipresni ir ateityje. Kovodami su svetimomis jėgomis bei įtakomis, kurios bando silpninti mūsų nepriklausomybę, neturėtume būti kaip tie vaikiški meškeriotojai, kurie kiekvieną pagautą žuvėlę meta į kibirėlį ir džiaugiasi, kad daug pagavo. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Lankėsi valstybės sekretorė

Madeline Albright, JAV valstybės sekretorė, lankėsi Kanadoje kovo 10 d. oficialiu vizitu. Nors jokių sutarčių nebuvo pasirašyta, įvyko susitikimai su ministru pirmininku Jean Chretien, užsienio reikalų ministru Lloyd Axworthy ir gynybos ministru Art Eggleton. Kanadiečiai rūpėjo su viešnia pasitarti dėl "lašišų žvejybos karo", sienos pervažiavimo apribojimų, santykių su Kuba, tačiau didžiausias spaudos dėmesys buvo atkreiptas į jos pasisakymus dėl Kanados vienybės. M. Albright tik pareiškė, kad JAV nesikiš į vidaus reikalus ir pagyrė Kanados dvikalbės parlamentinę-demokratinę santvarką ir pasiryžimą išlaikyti solidarumą bei teisėtumą. Ji padėkojo Kanadai, kad siuntė karių Persų įlankon, palaikant JAV pastangas priversti Iraką leisti JT inspekcijai.

Ji prašė Kanados remti JAV sankcijas prieš Serbiją, kad Slobodano Miloševiko valdžia nustoja puolus albanus Kosovo provincijoje. Užsienio reikalų ministras Lloyd Axworthy sakė, kad Kanada dalyvaui gali tarpautiniame ginklu "embargo", tačiau įstatymai neleidžia betarpiškai užšaldyti bankuose turimų valstybės lėšų be Jungtinių Tautų rezoliucijos.

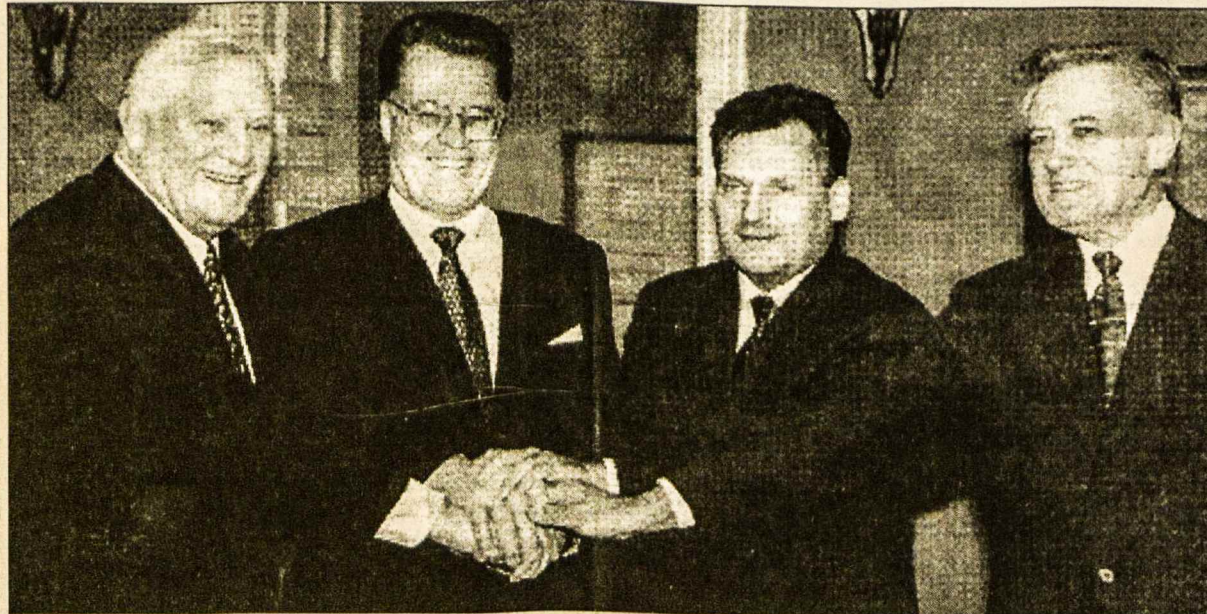
Niujorke Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien kovo 3 d. "Economic Club" 1000 susirinkusių didelių verslininkų pasakė kalbą, kurioje pareiškė aiškią nuomonę įvairiais abiem kraštams rūpimais klausimais. Jis teigė, jog JAV turėtų sušvelninti savo nusistatymą prieš prekybą su Kuba. Perne lyg griežtų jis laiko Helms-Burton įstatymą, kuriuo gali būti baudžiamos Kanados bendrovės, buvusios JAV rankose, prekiaujančios su Kuba.

Ministras pirmininkas taip pat priminė apie JAV skolą Jungtinėms Tautoms, siekiančią \$1.5 bln., su humoru pabrėždamas, jog Kanada susimokanti JT mokesčius laiku. Jis tvirtino, kad Kanada ir toliau rems jėgos vartojimą prieš Iraką, jeigu ši valstybė nepaklus JT reikalavimams.

J. Chretien pasidžiaugė, kad Kanada nugalėjo deficitą, nors \$583 bln. skola yra per aukšta. Taip pat neigiamais reiškiniais pripažino 8.9% nedarbo statistiką ir aukščiausius iš visų G7 valstybių mokamus asmeninius pajamų mokesčius.

Kvebeko klausimą ministras pirmininkas pavadino nesibaigiančiu, pareikšdamas, kad Kvebeko separatistams turėtų Tautų rezoliucijos.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvos nepriklausomybės 80-čio iškilnėse Vilniuje dalyvavę prezidentai. Iš kairės: Lietuvos – A. BRAZAUSKAS, Latvijos – G. ULMANIS, Lenkijos – A. KWASNIEWSKI, Lietuvos naujasis – V. ADAMKUS

Lietuvos nepriklausomybės 80-čio iškilnių dalyviai prie Signatarų namų Vilniuje, kur 1918 m. vasario 16 d. buvo pasirašytas Nepriklausomybės aktas

Nuotr. P. Lileikio

PRANEŠIMAS IŠ VILNIAUS

Lietuvos laisvė - visų laimėjimas

Nepriklausomybės aštuoniasdešimtmečio iškilnės valstybės sostinėje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Arkikatedroje

Lietinga, apniukusi, besniegė diena vasario 16 neatbaidė žmonių nuo pamaldų Vilniaus arkikatedroje. Tvarkariai skina kelią prie didžiojo altoriaus einantiems ganytojams. Šv. Mišias aukoja, pamokslą pasako arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis. "Padėkokieme Viešpačiui už nepriklausomybę ir laisvę. Nenustokime vilties – tauta sulauks ir prisikėlimo". Klausia: "Ar esame laisvi? Daug lengviau išsivaduoti iš priešo veržijos nei tapti laisvu viduje". Pabrėžia tiesos ir meilės svarbą, be kurių negali būti laisvės. Tikinčiųjų misija – su meile kurti teisingumą, padaryti žmogų laisvą. Tik meilė – vienintelis kelias mūsų valstybei sutvirtėti. Meldžia, prašo: "Dieve, išliek savo malonę valstybės vadovams. Dieve, tikrasis laisvės ir nepriklausomybės davėjas, išmokyk mus jomis naudotis". Iškilmingų Mišių pabaigoje skambėjo posmai: "Viešpatie, apsaugok mūsų miestą" ir Lietuvos himnas.

Kapinėse ir seime

Iki apeigų arkikatedroje, iš ryto valstybės vadovai (abu prezidentai – A. Brazauskas ir naujasis V. Adamkus), vyriausybės galva G. Vagnorius padėjo gėlių prie Lietuvos tarybos pirmininko J. Basanavičiaus, kitų Vasario 16-tosios signatarų, M. K. Čiurlionio, savanorių kapų.

Po to seimo rūmuose įvyko iškilmingas posėdis, pirmininkaujamas prof. V. Landsbergio.

Posėdyje, be valstybės vadovų, abiejų prezidentų, dalyvavo vyriausybės ministras pirmininkas G. Vagnorius, Kovo 11-osios akto signatarai, buvę pirmosios vyriausybės nariai, Lietuvos hierarchai, diplomatai, svečiai.

Pareigūnų kalbos

Po seimo pirmininko žodžio apie Vasario 16-tosios reikšmę kalbėjo pirmininko pavaduotojas A. Vidžiūnas. Priminė seniai žinomą, gaila, nuolat pamirštamą tiesą: "Vasario 16-tosios aktas gali būti lietuvių politinės vienybės simboliu ir šių dienų politikams. Jis suvienijo apsklūsią Lietuvos tarybą, aiškiai parodė, kad to meto partijos galėjo sutarti dėl svarbiausių lietuvių tautos ir valstybės reikalų".

Tarp valstybinio svorio gerų kalbų, pasakytų seimo nario V. Andriukaičio, Vilniaus miesto mero R. Pakso, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktoriaus pavaduotojo R. Lopatos, seimo nario A. Kašietos – išsiskyrė aktorės R. Stalilūnaitės žodis, perskaitytas jau nebe dirbančios savo profesijoje architektės laiškas. Tai buvo himnas darbui, gyvenimui, drauge prisirišimui prie tėvų namų. Negalima nesutikti su aktore – nieko išmintingesnio nepasakysi...

Karių žygiuotė

Kaip įprasta tokioms šventėms, nuo Nepriklausomybės aikštės iki Daukanto aikštės, iki prezidentūros žygiavo įvairiomis ginkluotųjų pajėgų rūšimis atstovaujantys kariai. Skambant valstybės himnui prie prezidentų

tūros buvo iškelta Lietuvos vėliava, išklausytas motorizuotos pėstininkų brigados "Geležinis vilkas" vado pulkininko leitenanto V. Žuko raportas. Karių parada priėmė prezidentas A. Brazauskas. Kartu su valstybės vadovais į stebėtojų taip pat būsimasis prezidentas V. Adamkus ir kiti.

Prie Signatarų namų

Po Mišių iškilnių dalyvių dalis nusikėlė prie Signatarų namų. Nors viduje dar nebaigti, išorė švytėte švyti, nuo kaimyninių pastatų labai skiriasi. Nudažyti gelsva spalva, su skulptūromis, apšviestomis iš vidaus, su liaunomis, grakščiomis metalo pynėmis balkonuose atrodo lengvi lengvi, gražūs, kilnūs lyg jaunamartė, kuri nori išbūti, padėkoti už dvasią, už raidę. O namų kambaryje, ten, kur prieš aštuonis dešimtmečius buvo pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės aktas, valstybės garbės knygoje pasirašė prezidentas A. Brazauskas, būsimasis prezidentas V. Adamkus, seimo pirmininkas V. Landsbergis, min. pirmininkas G. Vagnorius.

Lygiai 14 v. į antro aukšto balkoną išeina prezidentas ir seimo pirmininkas. Prezidentas pasidžiaugia, kad namo nenušlavė negandos ir po restauravimo jis išliks kaip gyvas lemtingo įvykio liudytojas. Pasidalijo viltimi surasti dingusį Vasario 16-osios originalą, saugotiną kaip tik čia, vylėsi, kad muziejus netaps tyliu negyvu kampeliu, kad jame svečiuosis tie, kuriems svarbios atgimimo šaknys.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Paminėta Kovo 11-oji

Kovo 11 d. Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje vidurdienį buvo iškilmingai iškeltos Lietuvos valstybinės vėliavos, įvyko garbės sargybos paradas, koncertas. Ta proga Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje buvo atnaušautos Mišios, rašo "Lietuvos rytas".

Lietuvos seime vyko iškilmingas posėdis Kovo 11-sios nepriklausomybės atstatymo akto aštuntosioms metinėms pažymėti. Kalbas pasakė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, viešnia Leni Fisher – Europos tarybos parlamentinės organizacijos prezidentė, krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius bei kiti parlamentariai. Iškilnėse dalyvavo buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas, Kovo 11-sios akto signatarai, vyriausybės nariai ir kiti svečiai.

Prezidentas Valdas Adamkus įteikė seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui Vytauto Didžiojo 1-ojo laipsnio ordina už nuopelnus Lietuvos valstybei. Taip pat paskyrė DLK Gedimino 1-ojo laipsnio ordina poetui Bernardui Braždžioniui.

Vakare Nacionalinėje filharmonijoje įvyko Nacionalinių kultūros ir meno premijų laureatų kūrybos koncertas.

Šventiniai renginiai taip pat vyko Kaune ir kituose Lietuvos miestuose.

Dalyvavo Europos konferencijoje

Kovo 12 d. Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius su delegacija išvyko į Londoną dalyvauti pirmajame Europos konferencijos aukščiausio lygio susitikime. Konferencijos narės yra visos 15 ES valstybės. Kipras, 10 Vidurio ir Rytų Europos kraštų, siekiančių narystės Europos sąjungoje bei Turkija. Kaip rašo "Lietuvos rytas", Turkija atsisakė dalyvauti ir tuo buvo prarastas vienas iš susitikimo tikslų, būtent įrodyti, kad šis kraštas laikomas Europos dalimi. Taip pat Europos vadovų susitikimas nukentėjo dėl didesnio dėmesio skirto DB ministerio pirmininko Tony Blair susitikimui su Airijos "Sinn Féin" partijos vadu G. Adams.

Europos konferencija buvo svarbi simboline prasme, kraštų vadovams buvo surengti pietūs ir svečius sveikino karalienė Elzbieta II. Nors pokalbiai buvo trumpi, spėta pasitarti apie organizuoto nusikalstamumo, narkotikų prekybos ir aplinkosaugos problemas. Dalyviai nutarė sukurti specialias žinovų grupes nagrinėti šiuos klausimus. Taip pat buvo priimtas

pareiškimas dėl įvykių Kosovo.

Svečias iš Norvegijos

Kaip praneša ELTA, Lietuvoje kovo 10-11 d.d. lankėsi Norvegijos užsienio reikalų ministras Knut Vollebaek. Jis susitiko su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkum, seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu, dalyvavo Kovo 11-sios iškilmingame posėdyje seime.

Norvegijos parama Lietuvai 1992-1997 m. siekė 15 mln. JAV dol., šiemet bus skiriama apie 4 mln. JAV dol., dvigubai daugiau negu pernai. Trečdalis šios sumos numatoma panaudoti Ignalinos atominės elektrinės saugumo užtikrinimui.

K. Vollebaek pareiškė, jog Norvegija vis labiau domisi galimybėmis investuoti Lietuvoje. Jis pranešė, kad šį rudenį Lietuvoje valstybiniu vizitu lankysis Norvegijos karalius Harald V.

Pasirašytos sutartys

ELTOS žiniomis, kovo 5 d. Vilniuje buvo pasirašyta Lietuvos ir Vokietijos sutartis dėl įslaptintos informacijos apsaugos. Šia sutartimi valstybės įsipareigojo užtikrinti, kad būtų apsaugota visa informacija, kuriai atitinkamos jų institucijos yra suteikiosios slaptumo žyma ir kuri yra perduodama iš vienos pasirašiusios valstybės į kitą. Sutartyje apibūdinamos slaptumo žymos, nagrinėjamos valstybių vidaus procedūros dėl dokumento įgyvendinimo.

Kovo 7 d. Taline Estijos "Uhispank", Latvijos "Unibanka" ir Vilniaus banko vadovai pasirašė strateginio bendradarbiavimo sutartį. Bankai numato aptarnauti vieni kitų klientus, vykdyti bendrus investavimo bei plėtros projektus, organizuoti tarpbankines paskolas.

Griežtesnės bausmės už ginklus

Vasario 19 d. Lietuvoje įsigaliojo Baudžiamojo kodekso pakeitimų ir papildymų įstatymas, numatantis baudžiamąją atsakomybę už neteisėtą šaunamojo ginklo, šaudmenų ir sprogmenų laikymą bei jų gaminimą, vartojimą, praneša ELTA. Nebaudžiami asmenys, savanoriškai atiduodantys be leidimo turimus ginklus ir pan.

Pasirašyta miestų sutartis

Vilniaus merui Rolandui Paksiui su delegacija viešint Kazachstane, kovo 3 d. buvo pasirašyta Vilniaus ir Alma Atos miestų bendradarbiavimo sutartis, skelbia ELTA. Numatoma bendradarbiauti statybų, krovinių pervežimo, komercijos ir kitose verslo srityse. RSJ

Šiame numeryje

Svetimos jėgos

Minint Kovo 11-sios aštuonerių metų sukaktį

Lietuvos laisvė – visų laimėjimas

Vasario 16-sios šventė Lietuvos sostinėje

Vieni dejuoja, kiti dainuoja

Jau atsiranda ir tvarkingi, derlingi privatus ūkiai

Lietuva iš arti XV

Kryžių kalnas kiekvienam lankytojui palieka didelį įspūdį

Vilniaus ir Maskvos pokalbis

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis lankėsi Maskvoje

Dešimtmečiai dvasinėje tarnyboje

Kun. dr. Stepono Matulio gyvenimo kelionė

Baigęs blėst žėrės ugniakuras...

Netekus žymios veikėjos Alinos Grininės-Miliušytės Vokietijoje

Mažasis Vilniaus teatras Toronte

Tarptautiniame teatrų festivalyje vaidins Lermontovo "Maskaradą"

Naujoviška lietuvaiteis paroda

Liucės Dilkutės kūrybinis pasirodymas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com
Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21,
rėmėjo – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrus – \$135. Amerikoje – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Pasaulinės ligonių dienos mi-
nėjimas įvyko vasario 10 d. Vil-
niaus savivaldybėje. "Caritas" di-
rektorius Boleslovo Stankaus
iniciatyva buvo surengta pirmą
kartą konferencija šiai dienai pa-
minėti. Joje prisiminti ligoniai ir
pasvarstyta, kuo jiems galima pa-
dėti.

Kauno arkivyskupijoje taip
pat paminėta Pasaulinė ligonių
diena. Kauno III klinikinėje ligo-
nijoje Kauno arkivyskupas S.
Tamkevičius, Šančių Švč. Jėzaus
Širdies šventovės klebonas kun.
V. Veprauskas ir kun. K. Vilutis
atnašavo Mišias už kenčiančius li-
gonius ir medikus. Arkivyskupas
savo pamokslė pažymėjo, kad Šv.
Rašte ligoniams skiriama nema-
žai dėmesio. Kristus atėjo vykdyti
pranašo Izaijo žodžių: jis gydė ak-
lus, luošus ir raupsuotus žmones,
stengdamasis pažadinti jų tikėjimą
bei viltį. Didžiausias vargšas
yra ne tas, kurio kūnas serga, bet
tas, kurio serga dvasia. Po Mišių
arkivyskupas ir kunigai aplankė
ligoninės slaugos skyrių.

Šiaulių vyskupijoje taipogi
paminėta Pasaulinė ligonių diena.
Šiaulių vyskupas E. Bartulis ir
mons. dekanas K. Jakaitis lankėsi
miesto ligoninėje, kur aukėjo Mi-
šias. Vyskupas savo pamokslė sa-
kė: "Reikia pašventinti savo kan-
čią, jungiant ją su Kristaus kan-
čia. Kentėdami ir mylėdami mes
nuskaistiname save, vis labiau pa-
našėjame į Kristų". Vysk. E. Bar-
tulis ir mons. K. Jakaitis aplankė
Šiaulių miesto savivaldybės Glo-
bos namus, kuriuose prisiglaudę
30 vienišų ir ligotų žmonių.

Kauno arkivyskupijos kurijo-
je vasario 3 d. buvo surengta
spaudos konferencija, kurioje ar-
kivysk. S. Tamkevičius gausiems
žiniasklaidos atstovams pristatė
naują arkivyskupijos atstovų
spaudai filosofijos mokslų lic. Da-
rių Chmieliauską. Pastarasis pa-
brėžė: "Šiandieninė spaudos kon-
ferencija pirmiausia kyla iš Baž-
nyčios vidinės būtinybės atsiverti
kiekvienam geros valios žmogui,
bet sykiu – tai savotiškas atsakas į
žiniasklaidos Bažnyčiai rodomą
dėmesį".

Kauno arkivyskupijoje yra
keturi parapijiniai senelių namai,
kuriuose globjami 52 seneliai.

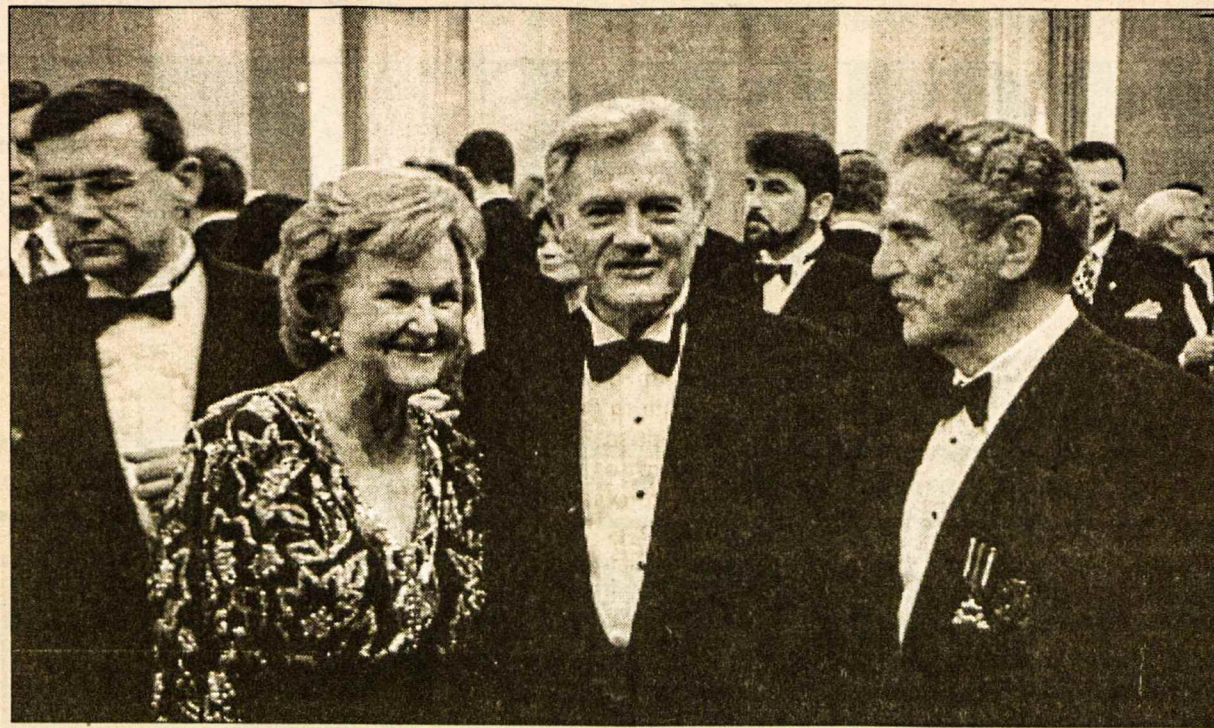
Vargšų valgykloje kiekvieną die-
ną maitinama apie 1300 žmonių.
Vargstantiems praėjusiais metais
maitinimui išleista 76,000 Lt.

Lietuvos Kolpingo draugijos
Kauno šeimos vasario 11 d. Kau-
no Lietuvos Kolpingo aukštesnio-
joje mokykloje susitiko su tarp-
tautinės Kolpingo draugijos dvasi-
os tėvu prel. H. Festing, referen-
tu tarptautiniais klausimais
Rytų Europoje ir Lietuvos Kol-
pingo draugijos dvasios tėvu kun.
S. Filipavičiumi. Prel. Festing pa-
pasakojo apie draugijos veiklą ir
atsakė į klausimus. Šiuo metu
Kolpingo draugijos veikia 60-je
pasaulio kraštų. Vokietijoje yra
2700 Kolpingo šeimų, vienijančių
280,000 narių, iš kurių 30 nuo-
šimčių sudaro jaunimas. Draugi-
jos veikla pagrįsta švietiejišku
darbu praktinėje srityje. Kiekvie-
nam krašte projektai kuriami pri-
sitaikant prie kultūrinės ir sociali-
nės būklės.

Svečias pasidžiaugė Kauno
Kolpingo aukštesniąja mokykla,
kuri esanti viena iš svarbesnių
projektų, vykdomų Lietuvoje.
Mokyklos direktorė N. Deksnienė
pabrėžė, kad Kolpingo mokyk-
la skiriasi nuo kitų mokyklų vers-
lo etikos ideologija, pagrįsta
krikščionišku socialiniu mokymu.
Mokykla rengia vadybininkus ir
įstaigų administratorius.

Kun. Leo Klein, SJ, Čikagos
Šv. Pranciškaus Ksavero universi-
teto teologijos profesorius, vasa-
rio pradžioje lankėsi Lietuvoje.
Jis skaitė paskaitas liturgijos
klausimais Vilniaus ir Kauno jė-
zuitų gimnazijose. Kaune profe-
sorius atskirai susitiko su gim-
nazijos mokytojais ir vyresnių klasių
moksleiviais, mokyklų kapelio-
nais bei mokytojais.

Tris vakarus po Mišių Šv.
Pranciškaus Ksavero šventovėje
kunigų seminarijos studentai, vie-
nuolės, moksleivių tėvai klausėsi
paskaitų apie liturgijos pagrindus.
Pirmąjį vakarą kalbėjo apie Žo-
džio liturgiją, pažymėdamas Žo-
džio ir Aukos liturgijų lygiaverti-
sumą. Antrąjį vakarą svarstyti
Aukos liturgijos pagrindai ir litur-
ginė išraiška. Trečias vakaras
skirtas sakramentams. Pertraukų
metu vyko gyvos diskusijos.

Naujasis Lietuvos prezidentas po oficialių įvestuvių (inauguracijos) iškilmių Vilniuje (viduryje) tarp Lietuvos garbės konsulo HARIO LAPO (dešinėje) ir ponios GRAŽINOS LAPIENĖS

Lietuvos laisvė - visų laimėjimas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Pradžioje – žodis

Namo, vietos ypatingumą
pabrėžė taip pat seimo pirmi-
ninkas. "Tebus leista pasinau-
doti labai aukštu palyginimu: iš
pradžią buvo žodis". Ir sustoja
prie žodžio – laisvės idėjos plė-
totės, atvedusios į Nepriklausomy-
bės aktą, prie kelio, kurį rei-
kėjo nueiti, kad žodis taptų kū-
nu. Kviečia, skatina – mūsų lau-
kia dideli uždaviniai. Kiekvie-
nas pilietis turi įdėti savo indėlį.
Tik pavertę Lietuvą santarvės ir
gerovės valstybe atsistosis tik-
rai laisvi Europos šalių gretose.

Iš to paties balkono istori-
jos fakulteto dekanas A. Bumb-
lauskas perskaito Nepriklausomy-
bės aktą. Po kiekvienos signa-
taro pavadės nugaudžia Švento
Jono varpinės varpą dū-
žis. Nuaidėjus paskutiniam pro
atvirus langus sklinda pučia-
mųjų ir smuikų atliekamo him-
no melodija. Ją palydi trys sal-
vės, iššautos iš balkono garbės
kuopos karių.

Purškia lietus, o minia stovi,
klausosi ir žiūri, žiūri...

Operos ir baleto teatre

Paskutinis aštuoniasdešimt-
mečio minėjimo renginys vyko
operos ir baleto teatre. Pasi-
tempusių, pasipuošusių žmonių
daugybė. Scena taip pat šventiš-
kai papuosta: A. Zikaro "Lais-
vės" modelis, vėliavos, baltų gė-
lių puokštės.

Respublikos prezidentas iš-
kelia Vasario 16-osios sukakties
sąsajas su ateities, XXI š. su-
kaktimis – Mindaugo karūnavi-
mo 750-čiu 2003 m., su Lietuvos
valstybės vardo paminėjimo
tūkstantmečiu 2009 m. Aptar-
damas Vasario 16-ją, pabrėžia,
kad ji yra demokratinio požiū-
rio į valstybę paminklas. Stabte-
lėdamas prie kiekvieno signa-
taro, išskaičiuoja visus, baigia
mintį troškimu: svarbiausia iš-
saugoti jų atminimą širdyse,
perduoti kitoms kartoms.

Toliau prezidentas daug dė-
mesio skiria santarvei, bendra-
vimo kultūrai, sutaikymui. Lygi-
no abu aktus ir teigė, kad abu

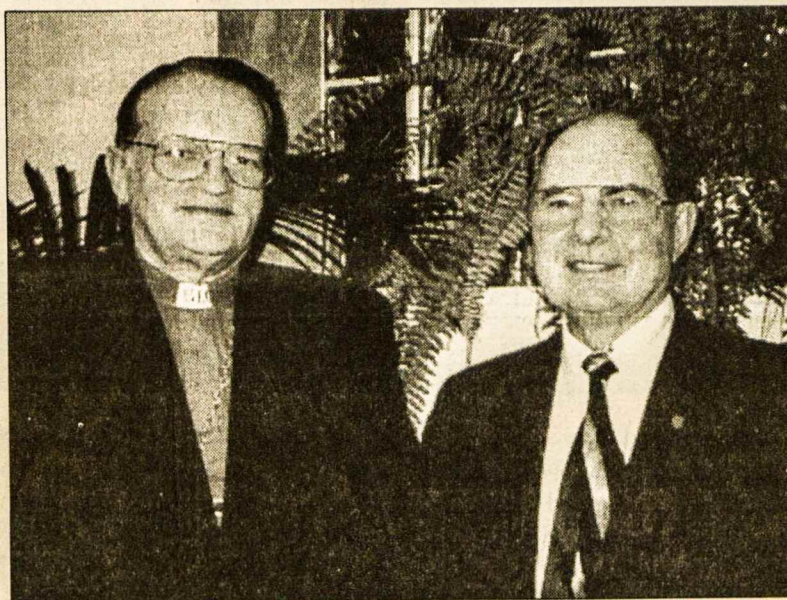
jie buvo priimti, susitarus vi-
soms jėgoms. Tuomet niekas
Lietuvos nedalijo į kairę, dešinę
ar centrą. Nėra didesnių verty-
bių už tarnavimą tautai, rūpini-
mąsi jos žmonėmis".

Iškilnėse dalyvavę Latvijos
ir Lenkijos prezidentai Guntis
Ulmanis, Aleksandras Kvas-
nievskis savo sveikinimus baigė
lietuviškai. Pirmasis: "Kas bus,
kas nebus, bet lietuvis nepažus.
Tepadeda mums Dievas". O
antrasis – "Tegyvuoja nepri-
klausoma Lietuva, Lenkijos kai-
mynė ir strateginė partnerė".
Abu padovanėjo po paveikslą.

Minėjimas baigėsi koncertu.

P.S. Rašinio autorė neseniai
sugrįžo į Vilnių iš Romos, kur buvo
Tėvų marijonų vicegenerolo Vlado-
valo Aliulio pakviesta. Vienuolijos
generaliniame archyve saugoma di-

džiulė, turtinga įvairiomis kalbomis
medžiaga apie Palaimintąjį Jurgį
Matulaitį. Ji svarbi taip pat mūsų
visuomenės, jos kultūros, valstybės
gyvenimui pažinti. Čia prabėgusios
trys savaitės buvo tikra atgaiva. Pir-
miausia archyvas puikiai sutvar-
kytas; profesionaliai, dalykiškai,
krupščiai, suprantant kiekvieno
laiško, jo lapeliuko ar dokumento
svarbą. Pažymėtinas pasitikėjimas
atvykėle: buvo duotas raktas nuo
archyvo kambario – eik, kada nori,
iš nedegamų spintų imk, ką nori,
skaityk, žiūrėk, dėkis į galvą, širdį,
pasidaugink, kas patinka. Niekas
šalia nestovėjo, netikrino, nedrau-
dė. Retai nepasitaikantis dvasinis
aristokratiškumas! Ačiū. Labai. –
Romos namų būreliui, ten pat plu-
šančioms paslaugoms seselėms, ki-
tiems, išsibarsčiusiems po pasaulį
vienuolijos nariams: Didžiojo ma-
rijono Palaimintojo, malonės telydi
kasdien.

Lietuvių evangelikų liuteronų vyskupas išveivijo HANSAS DUMPYS ir Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas inž. VYTAUTAS KAMANTAS, susitikę Toronte po ekumeninių pamaldų Prisikėlimo šventovėje 1997.XI.29

Remkime lietuvių Karaliaučiaus krašte

Lietuvių kalbos ir kultūros
puoselėjimas Karaliaučiaus krašte
tesiamas. Pagal praėjusiais me-
tais lietuvių kalbos mokytojų są-
jungos pirmininko pateiktą su-
vestinę lietuvių kalba ir kiti da-
lykai dėstomi 17-je vietovėse; iš-
vardintos 21 mokytojas, jų tarpe
du kunigai. Iš viso susitinkama
su 454 mokiniais, daugiausia
fakultatyvuose (neprivalomuose
kursuose) sekmadieninėse mo-
kyklose. Prisidėjo naujas fakul-
tatyvas Tilžės VIII vid. Mokyk-
loje su 13 pirmokėlių. Toje pa-
čioje mokykloje "Birutės" dr-ja
įsteigė antrą Tilžės sekmadie-
ninę mokyklą, kur dėstoma lie-
tuvių kalba, etika, etnokultūra,
istorija, geografija.

Mažosios Lietuvos fondo
atstovė R. Mačiūnienė praėjusi
rudens du kartus lankėsi Kara-
liaučiaus krašte, skirstydama
mūsų fondo dovanas. Gausiai
apdovanota Karaliaučiaus sek-
madieninė mokykla prie Šv.
Šeimynos šventovės, kurią lan-
ko 45 mokiniai ir kur įvesta pla-
ti programa. Padėjom jiems įsi-
gylti elektrinius vargonus, tauti-
nius drabužius. Mokytojai labai
džiaugiasi, kad jų "ažuoliukai"
ir "lieputės" greitai laiku pasiro-
dys scenoje ir užtrauks "Žemę
Lietuvos". Dviejų vaikų buvo
nupirkti kelialapiai į vasaros
stovyklą Lietuvoje; apdovanoti
Tilžės sekmadieninės mokyklos,
Ragainės ir Kaukėnų vidurinės
mokyklos mokiniai. Dalis nu-

siųstų pinigų buvo palikta mo-
kytojų sąjungos pirmininkui J.
Miliūnui įvairiems numatytiems
projektams.

Numatyta praversti piešinė-
lių konkursą. Už įteiktas dova-
nas p. Mačiūnienė, kaip visada,
pristatė visus pateisinamus do-
kumentus.

Labai apgailėtina, kad vis
dar tęsiasi tie nelemti nesutari-
mai Karaliaučiaus krašto lie-
tuvių bendruomenėje. Gauname
visokios "literatūros" – skundų,
šmeižtų. Nesileidžiame į jokias
kontroversijas, nes neįmanoma
iš čia daryti kokios nors išvados.
Pasitikime mūsų atstove ir jos
sprendimais. Jos kontaktas su
krašte dirbančiais mokytojais,
kartais ir mokiniais, užtikrina,
kad mūsų aukos panaudojamos
mokinių gerovei.

Šiuo metu ML fondo išde-
yra apie \$900 Karaliaučiaus
kraštui skirtų pinigų. Praėjusią
vasarą 64 vaikai iš Karaliau-
čiaus krašto stovyklavo Lietu-
voje. Norinčių yra daugiau, tik
trūksta lėšų.

I. Adomavičienė

Knygų rėškla
"SAMOGITIA"
meniška įrša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MIRTIES PRANEŠIMAS

Ata

EMILIS SMILGIS,

92 m. amžiaus, po trumpos ligos mirė Vankuveryje kovo 8 d.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje, gimnaziją lankė
Biržuose, ekonomikos mokslus baigė Kauno Vytauto
Didžiojo universitete.

Didžiam nuliūdime liko žmona Vanda, dukros –
Vida, Aldona, sūnus Arėjas ir jų šeimos, šeši vaikaičiai
bei vienas provaikaitis.

Šeima

Ata

EMILIUI SMILGIUI

mirus,

giliame liūdesyje likusius žmoną VANDĄ, dukras –
VIDĄ, ALDONĄ, sūnų ARĖJĄ ir jų šeimas bei visus
gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

A. Augaitienė ir šeima
S. Danaitienė ir šeima
K. Kubilienė ir šeima
A. Lėdienė ir sūnūs

J. J. Pilipavičių šeima
M. Povilaitienė
B. Stalioraitienė
D. Radzevičienė
ir dukra su šeima

Ata

ERNESTUI LENGNIKUI

mirus,

duką s. DANUTĘ KAIRIENĘ ir šeimą nuoširdžiai
užjaučiame –

"Širvintos-Nemuno" tuntas

PADĖKA

Ata

ANGELEI BALTUTIENEI

mirus 1998 m. sausio 20 d.,

nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir giminėms už
užuojautas, aukas, gėles ir užprašytas Mišias, taip pat
palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą –

vyras Leonas, sūnūs – Ernestas
ir Pranas su šeimomis

PADĖKA

Ata

EUGENIJAI SAGEVIČIENEI

1998 m. vasario 14 d. palikus šios žemės džiaugsmus ir
vargus, dėkojame Anapilio parapijos klebonui prel. J.
Staškui už maldas prie karsto, Mišias ir palydėjimą į
amžinio poilsio vietą; Danguolei Radtkienei už vargo-
navimą ir giedojimą. Nuosirdi padėka mieliems
giminėms, kurie taip nuoširdžiai užjautė mus.

Ačiū visiems draugams ir pažįstamiems, kurie
užsakė gėles, o Eugenija taip mėgo gėles. Taip pat ačiū už
Mišias, aukas Tremtinių fondui, Vaikų namams, "Heart
ir Stroke Foundation" bei pareikštas užuojautas; M.
Povilaitienei už aukų priėmimą, visoms ponios už
pyragus ir B. Stanulienei už paruoštus skanius pietus.

Nuosirdus ačiū visiems.

Nuliūdę – mama, vyras, sūnus Jonas ir jo
draugė Sue, dukra Kristina su Stewart ir
mieli vaikaičiai – Viliukas ir Andriukas

PADĖKA

Ata

MEČISLOVAS NORKUS

staiga mirė 1998 m. vasario 5 d. ir ilsisi Dievo globoje.

Nuosirdžiai dėkoju kun. Vyt. Volertui už maldas
koplyčioje, prie karsto, už atnašautas gedulingas pa-
maldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą mylimą vyrą,
tėvelį, senelį.

Nuosirdi padėka KLB Delhi apylinkės pirmini-
kei T. Pargauskienei ir KLKM dr-jos Delhi skyriaus pir-
mininkei B. Vytienai už gražius atsisveikinimo žodžius.
Ačiū vargonininkei B. Vytienai ir parapijos chorui už
gražias giesmes ir giedojimą. Labai esu dėkinga visiems,
kurie lankėsi koplyčioje ir palydėjo velionį į amžino
poilsio vietą.

Nuosirdus ačiū giminėms, draugams ir pažįsta-
miams už gausų dalyvavimą, pareikštas užuojautas asme-
niškai ir spaudoje, už aukas Mišioms, "Tėviškės žibu-
riams", Šv. Kazimiero parapijos reikalams, Sibiro trem-
tinių fondui, "Vaiko tėviškės namams". Ačiū B. Stanu-
lienei už skaniai paruoštus pietus.

Esu Jums visiems labai dėkinga už maldas, kad
supratote mane ir mano šeimą mums sunkioje atsisvei-
kinimo valandoje.

Žmona Danutė, dukrė Birutė su šeima,
dukrė Danytė su vaikučiais, sūnus Rimas ir šeima

HAMILTON
615 Main St. E.
(East of Sanford)
Tel. 528-6303

Andrew W. Swan,
Manager

THE
J.B. MARLATT
Funeral Homes
(LIMITED)

DUNDAS
195 King St. West.
Tel. 627-7452

Robert G. Amm,
Manager

Iš Vasario 16-tosios minėjimo Paežerių mokykloje. Scenoje matyti Pilėnų tvirtovės gynėjai su savo kunigaikščiu: "Žūsime, bet priešui nevergausime!"

LIETUVOS KAIME

Vieni dejuoja, kiti dainuoja

Tenai dar daug skurdo bei vargo, bet jau kyla ir tvarkingi, derlingi privatus ūkiai. Visi laukia didesnio valdžios dėmesio bei konkrečios paramos

ANTANINA URMANAVIČIENĖ, Alytus

Šalia gerai besitvarkančių ūkininkų yra praradusių viltį sulaukti geresnių dienų, kurie ilgisi sovietinio kolchozo. Dalis tokių tingi dirbti ir randa nusiramimą alkoholyje. Kitus į neviltį pastūmėjo įstrigusi žemės ūkio reforma.

Kažin ar nusivylusiems pasidarė šviesiau, kai rinkimų vėjais metu veikėjai, pabuvę kaime, matė jame tik skurdą ir vargą. Sakoma, kad sveikim galima ligą įkalbėti. Taigi dažnai kartojant per žiniasklaidą apie kaimo beviltiškumą, apie tai, kad sodiečiai slegiami bėdų naštos negali atstiepti, ir gerai gyvenantis žmogus pradeda galvoti, kad tikrai jau labai bloga.

Geri ženklai

Niekas negali teigti, kad kaime nėra sunkiai sprendžiamų dalykų. Tačiau prisipažinti reikia, kad nėra taip jau sunku, kaip kalbama ir dejuojama. Prsiminkim turtingas žemdirbių derliaus šventes, liudijancias sodiečių didelį sumanumą, darbštumą. Žmonės apsirėmę, pavalgę, šventėms atėjus šeiminkės sodina savo šeimyną prie turtingo, gardžiais valgiais aprausto stalo. Džukuose vaišingumo tradicija išlikusi, todėl ir kviečiam ir neprasytam svečiui prie stalo vieta atsiranda.

Vienas iš svarbiųjų valstybės rūpesčių – veidu atsigręžti į kaimą ir jam padėti. Tai sunkus kelias, bet jį įveikti būtina. Tai daug priklauso nuo valdininkų geros valios ir noro padėti žmogui.

Dažnai tenka girdėti gražių atsiliepiamų apie Alytaus apskrities vadovą Igną Aleškevičių, sėkmingai sprendžiantį įvairius klausimus. Jo rūpesčių remontuojamos mokyklos, šventovės, kultūrinės įstaigos, taisomi seni ir tiesiami nauji keliai. Susilaukia paramos stichinių nelaimių ištikti žmonės. Ir ne tik jie.

Alovės seniūnė Alvyda Urbanavičienė, labai gerai pažįstanti savo seniūnijos žmones, pasidžiaugė, kad apskrities vadovai ne vienas yra padėję. Yra nemažai gražiai besitvarkančių ūkininkų. Ji sakė, kad

žemėtvarkininkai, pasinaudodami palankiomis žiemos orų sąlygomis, dirba laukuose – matuoja savininkams žemę.

Ūkininko sodyboje

Seniūnė pasiūlė aplankyti Julijos ir Vytauto Janušų sodybą Alytaus kaime. Ši ūkininkų šeima turi 13 ha žemės, o šioje vietoje apsigyvenę prieš 8 metus. Iki to laiko 17 metų jis dirbęs buvusiame skydinių namų kombinate. Turėjo namelių kolektyviniame sode. Kolektyvinis sodas jam nepatiko, todėl pardavė ir nusipirko sodybą.

Stebina tvartuose ideali švara. Garduose 7 melžiamos karvės. Pernai iš savo karvūčių primelžęs apie 15 tonų aukščiausios rūšies (4.5% riebumo) pieno. Tinkamai prižiūrimi jo tikri pagalbininkai – 2 arkliai, Gražiai įrentame garde 10 mažų linksmy kriukiškių.

Po kiemą vaikščioja besipuikuojas savo žaižaruojančia uodega povas, šalia jo povienė su 3 poviukais. Ūkininkė Julija labai myli sparnuočius, todėl džiaugiasi turėdama būrį kalakutų, 7 veislių vištų, žąsų, ančių. Ūkininkų turta uoliai saugo 3 šunys.

Janušai kol kas neturi traktoriaus, melžimo įrangos. Ilgus metus vargo neturėdami ir elektros. V. Janušas, dalyvaudamas praėjusį rudenį derliaus šventėje Alovėje, padėjavo apskrities viršininkui. Dėl elektros daug kur vaikščiojęs, prašinėjęs, bet liko nesuprastas. Pokalbis su viršininku buvo sėkmingas. Gana greit elektrą turėjo. Vytautas labai dėkingas apskrities viršininkui, suprantančiam kaimo rūpesčius. Tikisi sulaukti daugiau paramos. Dabar reikalingas traktorius, melžimo ir šaldymo įranga. Tikisi iš kaimui remti fondo pagalbos.

Janušų šeimoje auga dvi dukros. Jurgita Vilniuje mokosi svetimų kalbų, o jaunesnioji Deimantė – Vidzgirio vidurinės mokyklos IX klasės mokinė. Jai patinka ūkininkauti. Būdamą 5-erių metų, išmoko melžti. Puičiai jodinėja savo numyltiniu žirgu "Snaigė". Domisi kulinarinės paslaptimis, žada pasimokyti, kad taptų gera šeimininke.

Gera mokyti jai netrukdo jos ištikimas draugas afganų kurtų veislės šuo "Dina", daugelio šunų parodų dalyvis, daugelio prizų, diplomų, medalių ir net taurės laimėtojas.

Iš kolektyvinio sodo

Nelabai džiaugėsi kolektyviniu sodu ir nameliu iš Alovės seniūnijos ūkininkas Edmundas Ruzgys. Nupirkęs namą už 200 dolerių, parsivežė į žmonos tėviškę. Būdamas visų amatų meistras, pasistatė pats ir namą. Nagingam vyrui vieni juokai spalvotą televizorių pataisyti. Su karteliu prisimena, kad dar visai neseniai visus darbus tekdavo atlikti prie žibalinės lempos. Pritrūkus žibalo pasiūves davė žvakę. Ir jeigu ne apskrities vadovas, ir šiandieną turėtų dirbti prie spinkulės. Mindžiojės slenkščius įstaigose, bet vel tui. Buvo bepradėdąs galvoti, kad elektros jau nesulauks. Ir stebuklas! 1997 m. prie Kūčių stalo susėdė visa Ruzgių šeima šviečiant elektros lempute! Elektros įvedimas jam kainavęs 600 Lt. Žibalinė lempa, švietusi 8-rius metus, liks tik prisiminimas.

Nebereikia žibalinės lempos

Darjaus ir Albinos Degučių sūnus Šarūnas lanko Rimėnų pagr. mokyklos III klasę, o dukra Ievutė tos pačios mokyklos II. Iki šių metų šioms vaikams namuose pamokas teko rošti prie žibalinės lempos. Nevisd Degutienei pasisekdavo nusipirkti žibalo. Tada žvakių švie-soje tekdavo skaityti, spręsti uždavinius.

Daugų seniūnijos seniūnas Vydas Raudonis patarė Degučiams kreiptis į buvusį merą Igną Aleškevičių. Taip ir padarė. Viršininką labiausiai jaudino vaikų mokymasis žvakių šviesoje. Elektra buvo greit įvesta. Elektrikas pajaukavo: "Gal gerą dėdę turi, kad greit įvedė?"

Dėkingi Degučiai savo seniūnui, patarusiam, kur kreiptis, dėkingi apskrities vadovams, išklausiusiems ir padėjusiems palengvinti gyvenimą.

Kur ažuolai ošia

Lietuvos nepriklausomybės 80-tis kaimo mokyklose

VIDA VOVERAITYTĖ, VOSYLIENĖ

Taip jau lemta, kad mokykla vėl tapo šviesos ugdytoja ir skleidėja, negešančiu šviesulių Lietuvos kaime. Tarsi po audros suiro, subiro buvusių kolchozų pirmininkų galybė, išlaks-tė į devinias puses ūkio specialistai, čiupo gimtos žemės gabalėlį ir vėl pradėjo gaminti materialines gėrybes, pamiršdami dvasines vertybes, tautos praeitį, dabartį ir ateitį.

Tūno lyg pelytės po šluota kaimo bibliotekų vedėjai, galvodami: "paliks ar uždarys vienintelį šviesos židinį kaime?"

O ką kalbėti apie kaimo kultūros namus, anksčiau už visų uždirtą pinigėlių sukvetusius įvairaus meno meistrus bei pamėistrius ir kaimo žmogelį palikusius tik žiūrovu. Stūkso šie daugiakūkstantiniai pastatai aplėisti, nešildomi, laukdami savo pabaigos...

Neįveikiami liko mokykla, mokytojai ir mokiniai. Jie kaip plačiašakiai ažuolai ošia gimtąjį kraštui, sugeria ir spinduliuoja šviesą, barsto skaidrius rastos perlus, gaivindami žemę ir nuo pracinančių negandų sužvarbusią žmogaus širdį.

Mokykloje vyko išankstiniai renginiai, primindami garbingą Lietuvos nepriklausomybės kelią, nueitą per 80 metų. Parodėlės, klasių renginiai, piešiniai, įvairūs literatūriniai konkursai bei varžybos, inscenizacijos, moksleivių popietės, skambant dainoms, bei poezijos posmams.

Vasario 12 d. į mokyklą atėjo tėvai ir norintys pasiklausti, kaip varžysis trijų mokyklų mokiniai ir keliaus po Lietuvos istorijos labirintus. Šis sumanys istorijos mokytojos L. Kraulėdienės renginys buvo kuklus mokinių ir mokytojų darbo lobis žiūrovams, perteiktas dainų, poezijos posmais, kryžiažodžiais, klausimais ir atsakymais, inscenizacijomis, piešiniais, paveikslais. Verta ir malonu pasiklausti tėvams, draugams, mokytojams sumanių atžalyno žinių, išdradingumo.

Matėme Pilėnų pilies tragediją, prisiminėme Napoleono

žygi į Rusiją per Lietuvą, 1863-1864 metų sukilėlius ir jų vadus, 1914-1918 metų karo ugnį Lietuvoje, 1940-uosius metus, sugriovusius tautos gyvenimą, ištrėmusius į Sibiro mirtį tūkstančius nekaltų žmonių, 1941-1945-uosius II D. karo metus. Šiurpino širdis rūstusis pokaris, ir vėl trėmimas, kolektyvizacija, ištisas 50-tis okupantų priespaudos.

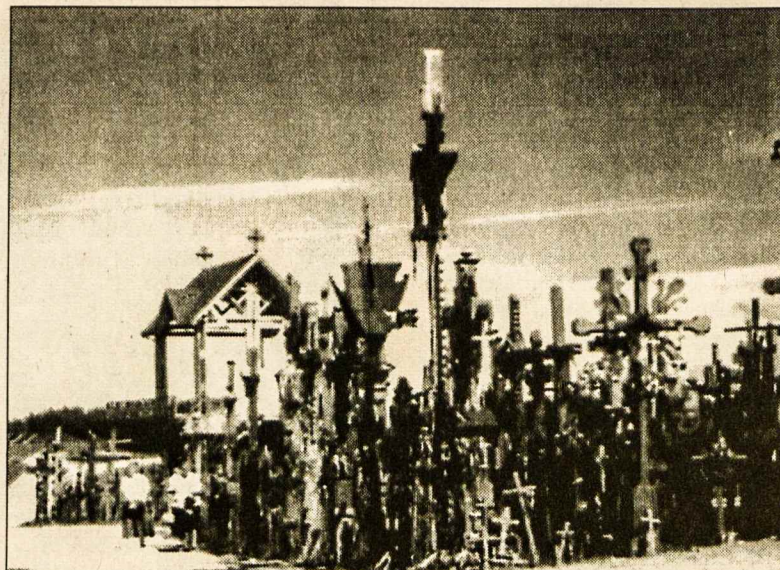
Akyse nušvito naujos bangos sąjūdis, atgimimas, audringi 1989-1991-iejį mūsų Tėvynės, tautos ryžto, meilės, pasiaukojimo, siekimo kurti savarankišką nepriklausomą valstybę, sunkūs išbandymų metai.

Mokytojas Stasys Ankevičius svečiams papasakojo V. Kudirkos smuiko suradimo istoriją ir pagrojo Lietuvos himną, kuriam šiais metais sucina 100 metų. Mes laimingi, kad Paežerių kraštas per šimtmečius išugdė ir ugdo savo Tėvynę atsidavusius šviesuolius – dvasinių vertybių kūrėjus.

Sekandį dieną mokykloje minėjome Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 80-metį. Virpant smuiko stygomis, dalyviai sugiedojo himną, vėliau išklaušė mokytojos L. Kraulėdienės lakonišką, bet kiekvienam suprantamą jaudinantį pranešimą. Po to į sceną vienas po kitoėjo moksleiviai, mokytojai, tėvai, kaimo gyventojai. Vieni skambiu poezijos posmu, kiti dainomis, pasakojimais bei legendomis, vingriais šokiais pagerbė, atidavė savo širdies dalelę kovotojams, gimtojo krašto šviesuoliams. Straipsnio autorė prabilo šiais posmais:

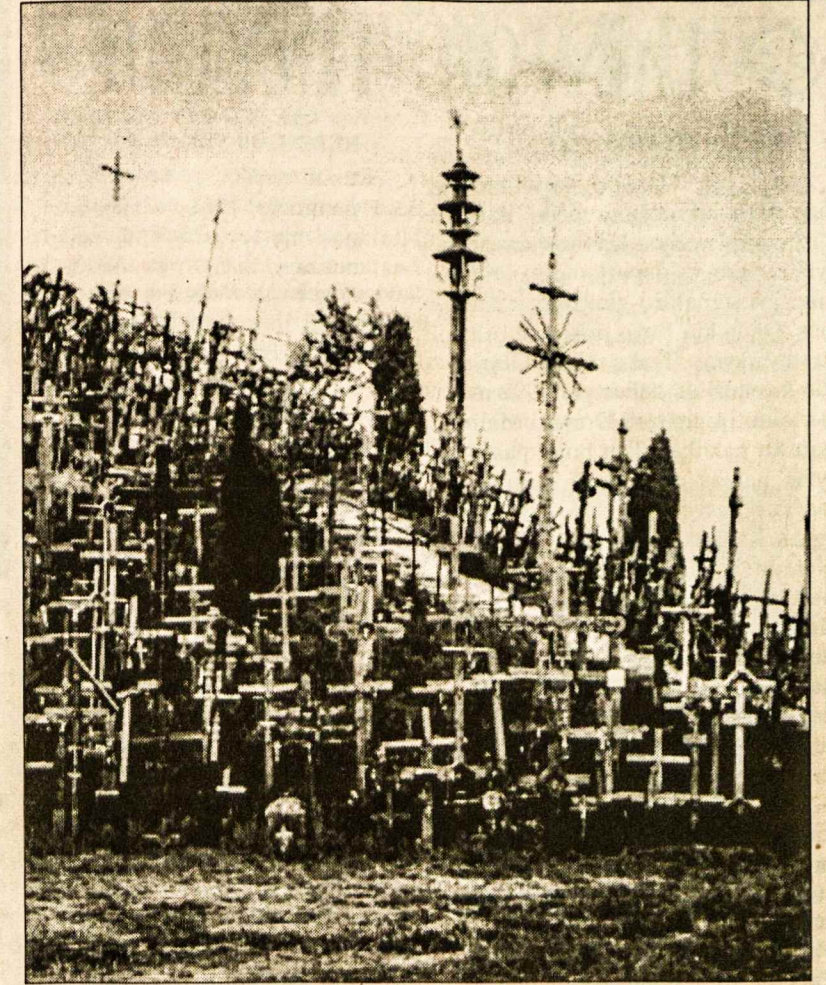
Ir gervės klykia, paukščiai taku skrenda, šiauriniai vėjai vėl dantis galanda, o snaižės skrieja, sukasi ratu, sušvįsdamos ant žemės sidabrų, širdim priglaudžia Laisvės paukštę – ir ji pakyla į žvaigždėtą aukštį, sparnais apglėbia žemę pilką, ir Laisvės kauburį supiltą.

Dar ilgai prie kavos puodelio kalbėjome apie nepriklausomybės iškovojimą, skambėjo lietuviška daina apie Tėvynę, meilę, žmogų, nuostabią gamtą.

Kryžių kalnas ir koplytėlė, kurioje Sv. Tėvas Jonas-Paulius II atnašavo Mišias 1993 metais

Nuotr. J. Žygo

Kryžių kalnas – pagrindinis takas, vedantis aukštyn

Nuotr. J. Žygo

Kelionės ispūdžiai

LIETUVA IŠ ARTI XV

JUOZAS ŽYGAS

Kėdainiai yra vadinami "Agurkų sostine". Ten kasmet rengiami agurkų festivaliai, kuriuose valgomieji įvairiausi agurkų patiekalai. O agurkų prisilaugius, prasi-deda visokie žaidimai su agurkais. Jie mėtomi vietoje sviedinių į krepšį – taigi agurkų krepšinis. Taip pat – kas toliausiai juos numes.

Kai važiuojame pro šalį Kėdainių, festivalio nebuvo. Kėdainiai dabar jau gerokai išaugę. Ten yra, net amerikietišku mastu imant, didelis chemijos fabrikas. Pro automobilio langą žiūrėdamas tolimoje pamačiau lyg snieguotus kalnus. Savo bičiulį paklausiau, iš kur tie kalnai atsirado? Tai ne kalnai, o chemijos fabriko atliekos, kurių nežino kur "dėti". Kai arčiau privažiavom, pamačiau, kad yra aukšti geležiniai bokštai ir tarp jų važinėjantys vagonėliai.

Kadangi tuo keliu pirmą sykį važiuavau, tai dairiausi į visas puses. Prieš karą automobilii neturėjome, tai visos kelionės vykdavo traukiniais. Važiuojant automobiliu matosi visiškai skirtingi vaizdai. Taip besidairydamas pamačiau, kad jau priartėjome prie Radviliškio. Tai reiškia, kad jau ir Šiauliai netoli, kad jau artėjame prie savo tiksls.

Kadangi mano bičiulis Kryžių kalne jau buvęs, tai aš, nenorėdamas jo įžeisti, žemėlapiu nepasiėmiau. Kai privažiavom Šiaulius, pamačiau, kad jis pradėjo abejojti kur reikia važiuoti. Aš ten nebuves, bet sakiau, kad Šiaulius pervažiavus reikia važiuoti Latvijos arba Joniškio link, ir už kokių 7-8 km bus dešinėje kelio pusėje Kryžių kalnas.

Šiaulius susiradome, bet baigiant per juos pervažiuoti ir kryžkelę privažiavus pasidarė nebeaišku, kuria gatve reikėtų eiti. Mūsų abiejų intucija sutapo, kad reikia dešiniąją gatvę važiuoti. Tokia turistų lankoma vieta, kaip Kryžių kalnas, turėtų būti rodykle nurodyta. Važiuojame pirmyn, bet nesame tikri. Pro šalį dviračiu važiuo žmogus, tai jį paklausėme. Pasirodė, kad mūsų nuojauta neklydo. Ir iš Šiaulių išvažiavus jokios rodyklės nebuvo. Pagaliau savo dešinėje pamatėme didelę daugybę kryžių. Tai jau Kryžių kalnas! Kai jau beveik ir aklas kelią susirastų, tai pamatėm rodyklę, rodančią kelią į kalną.

Nors Kryžių kalną esu nuotraukose ir filmuose matęs, tačiau prieš jį stovėdamas pajunti ir suprantai, kodėl lietuvių komunistai, gal lietuvių vardo neverti, stengėsi jį sunaikinti. Bet jis lyg feniksas vėl atsinaujindavo. Komunistų siautėjimas jo sunaikinti negalėjo. Manau, kad kiekvienam, kuris jį aplanko, palieka didelį ispūdį. Kiek ten tų kryžių ir kryželių yra, niekas negalėtų pasakyti. Yra didelių ir me-

niškų kryžių, prie kurių prikalta mažesni kryžiai ir kryželiai. Žemė prismaigstyta mažų kryželių ir Rožinių krūvelės guli. Man atrodo, kad kiekvienas, kuris kryželį ar Rožinį atneša, turėtų jiems ir pagarbą jausti.

Prie kalno yra keli stalai, ant kurių sudėtos nuotraukos, suvenyrai ir maži kryželiai. Atvykstantieji žmonės, man ten besidairant, keletą kryžių nupirko. Mums ten bebūnant geras pus-tuzinis kryžių buvo atnešta.

Matėsi gana daug kryžių su lenkiškais užrašais, keletas su vokiškais ir vienas net su žydišku. Aš tik pagrindinį taką stebėjau. O kas yra toliau, net nebendčiau per kryželius lipti.

Kryžių kalnas jau plačiai žinomas, ir jo garsas sklinda. Aiškiai matosi, kad jis yra žymiai per mažas. Manau ir kiti turėjo tai pastebėti. Tie, kurių priežiūroje kalnas yra, turėtų su susirūpinti, nes žmonių srovės nebus galima užtvengti. Kalną reikėtų didinti, nes dabar jo garsas yra didesnis už jį patį.

Padariau keletą nuotraukų popiežiaus lankymosi proga pastatyto kryžiaus, taip pat truputį aukštesnėje vietoje pastatytos koplytėlės, kurioje popiežiaus laikė šv. Mišias. Dabar visi besilankan-tieji neužmiršta popiežiaus kryžiaus ir tos koplytėlės fotografuoti.

Nors liepos mėnuo, bet vėjas šaltas, tad negaišdami važiuojame į Šiaulius. Kelia į Šiaulius šventovės bokštas rodė, kuris, mano manymu, atstatant buvo gerokai sumažintas. Jį atsimenu, kai iš Biržų tekdavo "siauruku" važiuoti. Pamačius Šiaulių šventovės bokštą, dar gerą valandą tekdavo važiuoti. Dabar Šiauliai labai ir į gerąją pusę pasikeitė. Jų nesu matęs beveik 60 metų. Gatvių vardai pakeisti. Mano atmintyje išliko tiksliai Tilžės, Pagyžių ir Aušros gatvių vardai. Dabar, atrodo, pagrindinės gatvės yra Vilniaus ir Vasario 16-tos. Šiaulių miesto centras jau darė tikro ir tvarkingo miesto ispūdį.

Apgailestaujame

Atsiprašome už panaudojimą Baltijos kraštų vardo skelbime, kuris buvo išspausdintas 1998 metų kovo 6 dieną.

Nenorėta jokių būdu užgauti baltiečių bendruomenės narių ar visuomenės.

Nuoširdžiai apgailestaujame, jeigu esame užgavę Jūsų narius.

Eaton's tikrai gerbia iškilų lietuvių kultūrą ir paveldą bei jų įnašą kraštui.

Kad mūsų atsiprašymas pasiektų kiek galint daugiau Jūsų bendruomenės narių, šis pareiškimas taip pat yra spausdinamas kituose laikraščiuose visoje Kanadoje.

EATON'S

Naujoje ūkininko sodyboje Alytaus kaime. Dukrelė Deimantė ant žirgo "Snaigė", prie jo – apskrities viršininkas IGNAS ALEŠKEVIČIUS

Ata
OLGA PINKEVIČIENEI
mirus,

jos dukroms – FELEI, ALDONAI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

T. Enskaitienė

M. A. Trumpickai

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Vilniaus ir Maskvos pokalbis

Apie Lietuvos seimo pirmininko Vytauto Landsbergio lankymąsi Maskvoje prabilo vietinė spauda, vertindama svečią kaip Rusijai nepalankų politiką. Kitaip pasisakė pats V. Landsbergis, būtent – jis esąs Rusijos draugas. Lietuvos lenkų spauda rašo, kad šimtai jų mokyklų mokytojų nenori mokytis valstybinės kalbos

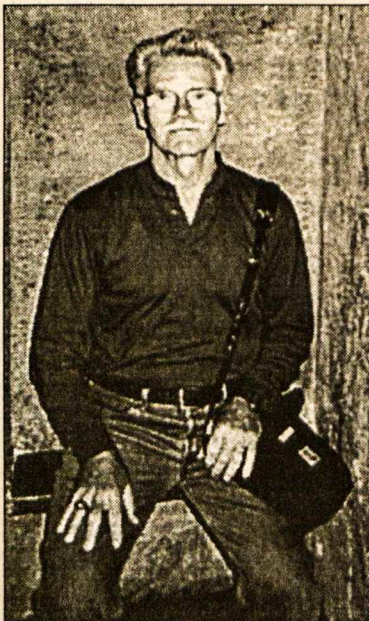
Ryšium su Lietuvos seimo pirmininko V. Landsbergio vizitu š.m. vasario pabaigoje Rusijoje Maskvos dienraštis „Izvestia“ vasario 18 d. laidoje išskėlė problemas, kurios, laikraščio manymu, kenkia geriems Lietuvos-Rusijos santykiams:

“Be abejonės, dešiniųjų jėgų ideologui, valdančiosios konservatorių partijos vadovui sunku bus rasti bendrą kalbą su Rusijos kairiaisiais bei nacionalistais, kurie valstybės parlamentarui duoda toną. Landsbergiui teks išaiškinti Lietuvos poziciją: dėl Burokevičiaus, Jermalavičiaus ir Ivanovo apkaltinimo ir jų teismo, kurie šiuo metu laikomi Lukiškių kalėjime, dėl rusiškų mokyklų Vilniuje uždarymo, dėl visos eilės kitų klausimų, liečiančių Lietuvos rusų teises. Tačiau nepaisant didelių politinių pažiūrų skirtumų ir tam tikrų abipusių antipatijų, tartis abiem parlamentams reikia. Lietuvos-Rusijos santykiuose dar yra daug neišspręstų problemų, reikalaujančių neaitidiotinio parlamentų sprendimų ir bendrų ryšių. Susitarimas dėl sienų, plačiai paskelbtas pasaulyje kaip gerų kaimyninių santykių pavyzdys, dar nėra parlamentų ratifikuotas, t.y. negalioja. Dėl lietuvių ir rusų kraštininių slaptos spaudimo ratifikacija delsiama: vieni svajoja apie Klaipėdą ir Vilniaus kraštų atplėšimą nuo Lietuvos, kiti garsiai svajoja apie Karaliaučiaus sritis kaip lietuvišką žemę. Šitaip svajojant buvo pastebėtas ir dabartinis mūsų lankytojas ne kartą dėl davinamos ‘Mažosios Lietuvos’ pareiškęs prieštaraujantis nuomonės.

Sprendžiant iš taikingų Lietuvos seimo pirmininko vizito Maskvoje išvakarėse pasisakymų, jis yra pasiruošęs pašalinti daugelį nesupratimų ir konstruktyviai dirbti”.

Landsbergio pasisakymas

Viešėdamas Maskvoje V. Landsbergis kalbėjosi su dienraščio “Trud” (“Darbas”) korespondentu. Dienraštis š.m. vasario 19 d. laidoje šį pokalbį išspausdino. V.L. tarp kitko pasakė: “Aš neabejoju, kad (esant naujam prezidentui) geros kaimynystės politika bus tęsiama toliau. Tai yra būtina esant bet kokiam Lietuvos ar Rusijos prezidentui. Kas gali pasisakyti prieš tokius santykius tarp kaimyninių kraštų? Kitokia politika būtų neprotinga. Lietuvos-Rusijos santykių perspektyvos priklauso ne tik nuo vieno krašto ar vieno prezidento, tai priklauso nuo abiejų kraštų – nuo Rusijos valdžios nemažiau kaip nuo Lietuvos vadovybės. (...) Aš manau, kad išnyks pračieties sąnašos. Kai kurie Rusijos politikai nustos apie Baltijos kraštus kalbėti kaip apie kažką tokio prarasto, lyg tai šios valstybės turėtų būti Rusijos prarasta dalimi. Tada ir mes nustosime baimintis, kad kažkas nori mus atsiimti. Iš viso to, kas buvo pasakyta, atrodo, kad nesu laikomas ‘geriausiu’ Rusijos draugu. Iš esmės aš esu Rusijos draugas, ir todėl noriu, kad ne-

Kanados lietuvis VLADAS KUKURAITIS, aplankęs KGB rūmus Vilniuje turėjo progą pasėdėti tardymo vienutėje

būti pračieties sąnašų...”

Teroras miestuose

“Šių metų pradžioje Lietuvoje pasireiškė ligi šiol dar neregėta nusikaltimų banga. Nėra dienos, kad Klaipėdoje, Kaune, Šiauliuose ir Panevėžyje (Vilniaus Dievas kol kas pasigaili) nebūtų susprogdinti ar padegti automobiliai, įstaigos, sandėliai, prekybos centrai, kavinės. Tik per vieną savaitę Klaipėdoje buvo susprogdintas 71 automobilis, o Šiauliuose įvyko šeši sprogdimai.

Argi ne keista, kad dabartinę nusikaltimų bangą Lietuvoje lydi žvalių policijos viršininkų pranešimai, kad nusikaltumamas pažabotas ir, kaip išsireiškė vidaus reikalų ministeris, nieko ypatingo nevyksta, padėtis kontroliuojama.

Tačiau statistika rodo, kad palyginus su 1996 m. nusikaltimų kreivė 1997 m. pakilo 11.4%. Šiais metais, įskaitant sausio mėnesio, terorizmo protrūkį ir aiškų policijos bejėgiškumą, ši kreivė neginčijamai pakils žymiai aukščiau. Ligi šiol nė vienas sprogdintojas nebuvo išaiškintas.” (“Izvestia”, 1998 m. vasario 11 d.).

Nenori mokytis

Lietuvos lenkų sąjungos organas “Nasza Gazeta” š.m. vasario 19-25 d. laidoje cituoja Vilniaus dienraštį “Respublika”: “Praėjusiais mokslo metais inspekcija patikrino 33 vidurines, 2 pradžines mokyklas ir 8 vaikų darželius. Pasirodė, kad dar yra tokių švietimo vadovų, kurie visai nemoka lietuvių kalbos. Nustatyta, kad net dviejų mokyklų ir 8 ikimokyklinių įstaigų direktoriai ligi šiol nėra išlaikę valstybinės kalbos egzaminų, nors tokio būtinio egzaminų terminas jau seniai praėjo. (...) D. Smalinskas, tvirtina, kad vien tik Vilniaus mokyklose dirba per 400 asmenų, kurie to egzaminu nelaiko ne todėl, kad nemoka kalbos, bet todėl, kad nenori”.

“NG” redakcijos komentaras: “Mus labai džiugina tai, kad atsirado 400 save gerbiančių asmenų. Kas gi turi teisę lenkus čiabuvius, valstybės piliečius, versti laikyti valstybinės kalbos egzaminus, nors lenkai, kaip ir lietuviai, turi mokėjimo įrodymą brandos atestate bei diplome”.

Jeigu tie atestatai buvo išduoti lenkų vidurinių mokyklų, tai lietuvių kalbos pakankamas mokėjimas yra abejotinas. Be to, valstybinės kalbos nemokėjimas neturėtų “MG” redaktorių džiuginti. J.B.

Britanijos Londonas

UŽDARYTAS SKYRIUS. 1998 m. sausio 4 d. nuskambėjo žinia, kad dabartinė DBLS-gos centro valdyba uždaro-panaikina Sodybos-Headley Park skyrių. Štai pranešimo tekstas.

“D. Gerb. A. Klimui, Sodybos-Headley Park skyriaus pirmininkui. Mielas Pirmininke,

Su apgailestavimu pranešu, DBLS centro valdybai savo posėdyje 1998 metų sausio mėn. 4 d. nutarė uždaryti Sodybos-Headley Park skyrių. Nutarimo priežastis rasite prie šio laiško prijungtame priede. Prašau visas skyriaus bylas, turta ir pinigų perduoti centro valdybos sekretoriui Jonui Juozapavičiui-Millar, Lietuvių namų adresu. Su geriausia linkėjimais, Jūsų

J. Alkis, pirmininkas.

KAS TAS SKYRIUS? Jis buvo įsteigtas 1976 m. Pirmoji jo vadovybė buvo: Vincas Grigelis, kun. Aleksandras Geryba, Karolis Šimkūnas, J. Lapinskas. Skyriaus nariai – lietuviai, gyvenantys Hampshire, Surrey, Devon, Sussex, Berkshire grafystėse, nes Lietuvių sodyba yra beveik viduryje šių grafyčių. Sodybos - Headley Park skyrius yra vienas didesnių ir gerai veikiantis.

Skyriaus veikla per tuos 21 metus buvo įvairi: rengė minėjimus, vakarienes, telkė paramą LSS Anglijos rajono vasaros skautų stovykloms. Be to, šis skyrius atliko daug labdarinių darbų. Skyriaus moterys per lietuvių sąskrydžius Sodyboje rengdavo loterijas, baza-

Vasario 16 iškilmėje Klivlando mieste. LB Klivlando apylinkės pirm. dr. V. STANKUS pristato iškilmės svečią Ohio valstijos gubernatorių GEORGE VOINOVICH (stovi už pirmininko). Toliau priekyje garbės konsulė INGRIDA BUBLIENĖ

Klaipėda vokiečių svastikos grėsmėje

Sekančiais 1999 metais sueis 60 metų, kai hitlerininkai atėmė Klaipėdą iš Lietuvos. Apie ano meto priverstinį lietuvių pareigūnų pasitraukimą pasakoją tuometinis Klaipėdos karinis komendantas plk. Jonas Andrašūnas

IGNAS MEDZIUKAS, Los Angeles

Plk. Jonas Andrašūnas, gim. 1896 m., Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas, Vyčio kryžiaus kavalierius, dalyvavęs Lietuvos nepriklausomybės kovose su bolševikais, bermontininkais ir lenkais, nuo 1949 m. gyvenęs Los Angeles, California, reiškėsi kaip dailininkas. Mirė Lietuvoje 1994 m. rugpjūčio 9 d. Palaidotas Petrašiūnų kapinėse. Yra palikęs atsiminimų. Čia spausdinama apybraiža, kai jis buvo Klaipėdos karo komendantas ir, vokiečiams užimant Klaipėdos kraštą, turėjo pasitraukti į Lietuvą. Šis atsiminimų puoštelis, gautas iš jo žmonos Venutės Andrašūnienės, parodo, kokios nuotaikos buvo Klaipėdoje paskutiniais metais ir Hitleriui pareikalavus perduoti šią teritoriją Vokietijai.

1938 m. birželio mėn. Gaižiūnų poligone vyko kariniai užsiėmimai. Po užsiėmimų grįžome į Panevėžį. Už poros dienų mane pašaukė į štabą. Prisistačiau gen. Pundzevičiui, kuris pasakė: “Ruoškis skubiai į Klaipėdą, esi skiriamas Klaipėdos krašto komendantu”. Labai sumišau, taip viskas netikėtai.

Ir taip 1938 m. birželio pabaigoje nuvykau į Klaipėdą. Čia visi lietuviai buvo labai gražiai įsikūrę ir susitvarkę. Mat algas gaudavo didesnes negu Lietuvoje. Reikėjo palaikyti gyvenimo lygį prieš vokiečius, be to, pragyvenimas čia buvo brangesnis. Miestas švarus, tvarkingas. Atrodė, patekau į užsienį. Lietuvių nuotaika bloga, nes hitlerininkai kelia galvas ir darosi vis drąsesni, o mes iš Centro (Kauno) negauname jokių nurodymų.

Klaipėdos policija labai tvarkinga ir pareiginga, nelei-

džia daryti jokių išsišokimų “Hitlerjugend’ui”. Krautuvų languose išstatyta “Mein Kampf” ir svastika kiekviename kampe. Jaunuoliai uniformuoti su svastikos ženklais, kai kurie pasikabinę peilius su įrašu “Blut und Ehre” (Kraujas ir garbė). Ne-linksma ir nejauku.

Apsigyvenome Liepojos gatvėje turtingo miškų parklo namuose, kurio pavardė, rodos, Livšis. Pirmame aukšte gyveno šeimnininkai, o antrą ir trečią aukštą užėmė komendantūra ir mūsų butas. Netoli buvo karėvinės, o už jų gražus pušynas iki Girulių. Čia buvo malonus pasinimų puoštelis, gautas iš jo žmonos Venutės Andrašūnienės, parodo, kokios nuotaikos buvo Klaipėdoje paskutiniais metais ir Hitleriui pareikalavus perduoti šią teritoriją Vokietijai.

Nepaisant įvairių gandų, gyvenimas Klaipėdoje buvo įdomus ir malonus. Mėgstu piešti, žvejoti ir medžioti. Gausybė naujų vaizdų – kitokių negu Panevėžyje. Čia pat jūra, Neringa. Medžioklė ir žvejyba puikiosia.

Visi mūsų valdininkai ir darbininkai gerai gyveno, uždarbiai buvo geri. Tikrieji klaidėčiai malonūs, gana gerai kalbėjo lietuviškai. Jų turgai labai įdomūs – švaru, tvarkinga. Suvažiuoja 6 val. ryto, o 9 val. jau turgus baigtas. Atvažiuodavo į turgų ir iš Kretingos apylinkių ūkininkai – kai kurie apsilieję, vežimai netvarkingi, arkliai nešukuoti, mėšlini. Vokiečiai tuojau pravardžiudavo “Schmutzige Shemaiten” (Nešvarūs žemaičiai). Pasitariau tuo reikalu su Kretingos apskritys viršininku, ir tas reikalas buvo sutvarkytas.

Pagal paprotį reikėjo aplankyti ne tik gubernatorių, bet ir visus konsulus, katalikų ir evangelikų dvasiškius. Labiausiai veiklus buvo rusų konsulas, rodos, Kulikov. Malonus, kalbus, mėgdavo lankytis ir į privačius namus. Kartą buvome pakviesti pas gubernatorių patarėją Praną Morkų pietums. (Jo žmona buvo Valstybės teatro artistė Galina Jackečiūtė). Ten buvo ir rusų konsulas su žmona. Bevalgant pietus, šeimnininkas uždėjo rusų tikiybinio choro plokštelę. Labai gražiai giedojo. Konsulas (buvo išgeręs konjako) atsiduso ir sako: “Ak, kadaise ir aš giedoju bažnytiniam chorui”. Jo žmona piktai pažvelgė į jį ir tarė: “Nu ty tam pamalčivai” (Ten tik tu tylėk). Buvo

(Nukelta į 6 psl.)

Vasario 16-sios minėjimo (1998.II.14) Vankuveryje meninės programos atlikėjai: ALEKSAS DUDONIS - klarnetas ir JANINA KUZMICKAITĖ - piano

Dešimtmečiai dvasinėje tamyboje

Kunigo daktaro STEPONO MATULIO, vienuolio marijono, kelinė, prasidėjusi Daujočių kaime, per Vokietiją ir Italiją nuvingiavusi Britanijon, kur tas kelivis pasižymėjo kaip dvasinis vadovas ir spaudos žmogus

S. B. VAITKEVIČIUS

1998 m. vasario 1 d. susirinko vietiniai ir iš tolimų vietovių tautiečiai į “Židinį” – Aušros Vartų Marijos koplytėlę šv. Mišioms, palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio 71 metų mirties sukančiai paminėti, dalyvauti sutiktuose kun. dr. S. Matulio knygai “Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis, MIC, marijonų gaivintojas 1909-1927, pagerbti kun. dr. S. Matulio, MIC, sulaukusio 80 metų amžiaus.

Po Mišių buvo kun. dr. S. Matulio, MIC, paskaita apie Palaimintąjį. Pasibaigė paskaitai, DBLK bendrijos pirm. S. B. Vaitkevičius pasveikino sukaustuvininką ir pakvietė inž. Darių Furmonavičių supažindinti su jo gyvenimo eiga.

Kun. dr. S. Matulis aukštaitis, gimęs 1918 m. vasario 21 d. Daujočių k., Svėdasų vlsč., Rokiškio apsk. ūkininkų šeimoje. Baigęs pradinį mokslą Svėdasuose ir Užpaliuose 1934 m. įstojo į Marijampolės marijonų vienuolijos gimnaziją, kurią baigė 1939 m.

Studijavo Kaune Vytauto Didžiojo universitete techniką, filosofiją ir teologiją. Karo audrą išbėgęs iš Tėvynės į Vokietiją, tęsė studijas Eichstaett’e. Iš ten išvyko Romon į Romos “Angelicum” universitetą studijuoti teologijos. Ten 1945 m. gavo licenciatą, 1946 m. daktaro laipsnį už disertaciją “Archiepiscopus Georgius Matulaitis-Matulevičius, MIC, Visitator Apostolicus in Lituania 1925-27. (Dabar išversta į lietuvių kalbą ir ruošama spaudai).

1946 m. rugpjūčio mėn. įšventintas kunigu tęsė studijas Romos “Gregorianum” universitete, Bažnyčios istorijos fakultete, kur 1947 m. gavo licenciatą laipsnį ir parengė antrą doktorato disertaciją “Archiepiscopus Georgius Matulaitis-Matulevičius, Renovator Marianorum” (ką tik išleista knyga lietuvių kalba). 1953 m. Romoje paskirtas marijonų generali-

Kun. dr. Steponą Matulį, MIC, sulaukusį 80 m. amžiaus Britanijoje, sveikina v.s. Vida Gasperienė, Lietuvių skautų są-gos Europos rajono vadė

Vancouver, BC

(Atkelta iš 4-to psl.)

kuri paprašė susirinkusius atstoti ir pagiedoti Lietuvos himną. Po himno paprašė susikaupti ir vienos minutės tyla pagerbti savanorius, partizanus, ir visus nekalčius žmones, žuvusius už mūsų laisvę. Esant tokiam momento ramybė nedrauslų pasigirdo giesmė “Marija, Marija”, į kurią tuoj įsijungė visi dalyviai. Po kalbėjo Britų Kolumbijos ir Albertos lietuvių garbės konsulas Christopher Juras. Konsulas vasario 16-sios proga pasveikino dalyvius ir palinkėjo kolonijai augti ir stiprėti. Po konsulo kalbos buvo pakviesta Nijolė Cameron perskaityti paskaitą.

Nijolė Cameron ir jos ypatingas balsas perkėlė dalyvius į mūsų tėvynės kančias ne žodžiais, o vaizdais (ilgas plojimas). Minėjimo vadovė padėjo Nijolėi Cameron už labai įdomų paskaitos skaitymą, o paskaitos autoriui Pranui Berncekui už gerai išmąstytas mintis ir turinį.

Meninė dalis buvo pradėta su Wolfgang Amadeus Mozart’o koncerto 1 ir 2 dalimis ir Johann Brahms’o vengrų šoku numeris penktas. Atliko muzikai Aleksas

marijonų generalinio namo vyresniuoju, o 1957 m. marijonų dvasios vadovu.

1958 m. atvyko į Londoną šv. Kazimiero parapijos klebonu. Čia atkūrė žurnalą “Šaltinis”, kurį redagavo ištisus 33 metus.

1965 m. siunčiamas į Nottinghamą, kur buvo nupirkti namai. Jaunas energingas kunigas ėmėsi darbo: įrengė koplytėlę, kur sekmadieniais bei šventadieniais rinkosi tautiečiai šv. Mišioms. Išaugo Lietuvių židyns, vieta, kur galėjo rinktis jaunimas, skautai, svečiai iš užjūrio. Visiems “Židinio” durys buvo atviros. Pats kunigas yra skautininkas, atlikęs ne vieną dvasios vado kadenciją LSS Anglijos rajono, vėliau Europos rajono skautų dvasios vado pareigas. LSS apdovanotas ordinu už nuopelnus.

Nupirkus spausdinimo mašiną 1970 m. “Šaltinis” buvo spausdinamas “Židinyje”, kur visas darbas buvo kunigo rankose. Be “Šaltinio” buvo išleista ir geras puslapis įvairių leidinių. 1993 m. “Šaltinis” perkeltas į Lietuvą.

Šalia “Šaltinio” kunigas yra išleidęs savo leidinius: “Lietuvos laisvės vainikas” 1984 m., “Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis, MIC, marijonų gaivintojas 1909-1927”.

Rūpinosi sukaustuvininkais ir tautiniais reikalais. Per jo rankas ėjo šimtai siuntinių į Seinų sritį. Vasario 16-tosios proga Lietuvos prezidentas A. Brazauskas jį už nuopelnus apdovanojo Gedimino ordinu.

Po paskaitos – gausūs sveikinimai ir gėlės. Taip užbaigtas dvasios vado, lietuvių patrioto, rašytojo, skautininko kun. dr. S. Matulio, MIC, 80-ties metų amžiaus pagerbtuvės. Dalyviai buvo pavaišinti puikiais vaisiais, paruoštomis DBLK bendrijos Nottinghamo skyriaus moterų – V. Montvilaitės, J. Makoveckienės ir E. Jezelskienės. Sugiedota “Ilgiausių metų”, padėkota šeimnininkams.

Advokatas VITAS J. LUKAS, J.D.

Patarnavimai Kanados lietuviams nekilnojamo turto ir palikimų reikaluose Floridos valstijoje (JAV)

V. J. Lukas, Chartered Florida Professional Services Corporation 4554 Central Avenue, Ste.A St. Petersburg, Florida 33711

Tel: 813 327-2833 Fax: 813 327-3660

E-Mail: 102135.3717@compuserve.com Member, Canadian-American International Business Council of Tampa Bay

A.a. ALINA GRINIENĖ per 80 metų amžiaus pagerbtuves Miunchene

Baigęs blėst žerės ugniakuras...

Iškeliavo a.a. Alina Griniene-Miliušytė, palikusi ryškius pėdsakus Vokietijos lietuvių veikloje

KUN. J. DĖDINAS

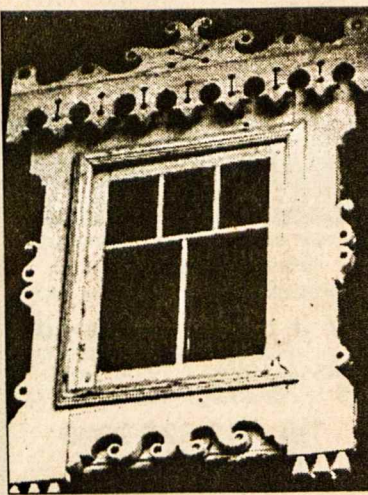
Velionė gimė 1916 balandžio 28 Tvėrėje (Rusijoje), mirė 1998 sausio 16 Liudvigsfelde/Miunchene. Lietuviai ir nemažai vokiečių atsisveikino prie karsto 1998 sausio 22 'Ostfriedhof' Miunchene kapinėse. Pasmaldos įvyko St. Benedikt šventovėje. Alinos ir jos vyro Jono Griniaus (palaidoto 1980, dabar iškasto) kūnai pelenais urnose nuvežti į Lietuvą ir vasario 20 palaidoti Petrašiūnų kapinėse.

Varpo gedulinis dūžis pasiskelbė, kad Alina Griniene gyvenusi ligi 82, išsikėlė iš miunchenietiško parapojio ir iš Vokietijos lietuvių bendruomenės negrįžtamai. Lietuviams nelauktai. Prieš pusmetį, tiesa, ją krito smarki liga, tačiau atsparia savo natūra ir atsiduodama Dievo valiai Alina atsilaukė ir ruošėsi gyvuoti beveik sveika kaip anksčiau.

Savo ilgo ir turiningo gyvenimo paskutinį išgyvenimą užbaigė, atrodo, sąmoningai – ją at rado nepribudinamai užmigusia sukrūžiuotomis rankomis ant krūtinės ir šypsena veide. Mirė moteris ir nuėjo į ten, kur tikėjo nueiti, kur per ilgą ir prasmingą gyvenimą susikrovė gyvo tikėjimo ir meilės darbai turta pas Viešpatį. Tegul jos gyvenimo stebėtojai vertina ją: auklėtoja, veikėja, visuomenininkė, politikė, laikraštininkė, lietuviybės skleidėja tiek saviems, tiek svetiems. Alina Griniene ne tik Vokietijos lietuviams didžiai nusipelnusi, bet ir visai Lietuvai, kuriai ji gyveno.

Gimusi Rusijoje Pirmo pasaulinio karo lietuvių pabėgėlių šeimoje užaugo nepriklausomoje Lietuvoje. Jos tėvas – agronomas, motina – žemaičių bajorė Marija Magdalena Pecevičiūtė. Tėvai, po karo grįžę Lietuvon, įsikūrė Gailiūsiuose, Babių vlsč. Aplinkintą apylinkę tėvas, karštas patriotas, šoko lietuvininti – sėkmingai rengė tautines šventes, Jonines, skatino mokyklas, organizavo šaulius. Lietuvinio veikla suformavo ir merginą Aliką, kad lietuviškąją veiklą ji įaugino į savo gabumus ir dorybes visam gyvenimui. Dukrą tėvas mokslino Kaune, Šv. Kazimiero ("Saulės") gimnazijoje. Ją baigusį, 1936 pradėjo studijuoti prancūzų romanistiką ir pedagogiką-psichologiją Vytauto Didžiojo universitete Kaune.

Bestudijuodama ištekojo už savo profesoriaus dr. Jono Griniaus. Šaunios buvo vestuvės profesoriaus su studente (1939 vasarą). Surišo meilė ir visuomeniniai rūpesčiai, skyrė (bet neišskyrė!) veiklos praktiką ir charakteriai: vienas kiek rūstokas asketas, visuomenei principų (mora-

Puošnus dzūkiskos trobos langas Lietuvoje Nuotr. D. Meliūno

linių, religinių, tautinių) reiškes, kita pilna emocijų bitelė, vis 'bežvimbianti' tarp žmonių, kad ką nuveiktų!

Dar būdama gimnazistė įsijungė ateitininkų veiklon, o studijuodama universitete priklausė studentų korporacijai "Šatrija", kurioje, vieni kitiems pasiūlydami, Lietuvai brenimo priaugantis rašytojai, pedagogai, menininkai, visuomenininkai. 1941-44 įsijungė į Lietuvos fronto sąjūdį, aktyviai priešintis okupantams. Toje veikloje išsiskleidė Ali nos gerosios ypatybės. Rezistentinė prieš apsirpatimą, priešpaudą, pasyvumą, beidėjįškumą, bėpasaulėžiūriškumą ji ir liko visą gyvenimą.

Bolševikų smurtui artėjant, beliko ir Grinių šeimai pasitraukti Vokietijon, kad iš čia pakitusia taktika per atstumą pagelbėtų žūbūtinę kovoję. Alina visų jaunatviškų ryžtu stoji į darbą, išvystė tokią dvasinę energiją, kokią tik didvyriai teįstengia. Alina savo gabumais, tikėjimu, siekiais tapo Vokietijos lietuviuose "spiritus movens".

1946-55 m. mokytojavo ke liose stovyklinėse gimnazijose ir Vasario 16 gimnazijoje Hiutenfelde, kur sumaniai organizavo ir pečkauskaitiškai auklėjo lietuvių merginas, o moksleivių tautiniais kadrlilais populiarino gimnazijos jaunimą vokiečiuose ir turtino jų kultūrą lietuviškuoju įnašu. Buvo pasigėrėtina pedagogė – vienoda meile auklėjo visokio jaunimo širdį tėvynėje, VDU, Laivosios Europos kolegijoje (Strasbourg), gimnazijoje, saviveiklos būreliuose.

Nuo Europos Lietuvių fronto bičiulių susiorganizavimo 1953 pradžios Alina su 'bičiuliais frontininkais' rengdavo lietuviškąsias studijų savaites. 'Frontininkės' vardas jai (universalios pasaulėžiūros inteligentė) ne tik nekludė, bet dargi padėjo megzti ryšius su kitų politinių nusiteikimų žmonėmis, net su komunistais, jeigu jie visų pirma buvo lietuviai, neišdavikai. Jautri širdis jų negalėjo likti abejinga atvykstantiems iš Lietuvos. Jos (ir vyro) namai buvo kryžkelė tarp Rytų ir Vakarų lietuvių. Jos namai – visiems užiega.

Visa gyvenimą buvo pasišventusi Vokietijos lietuvių bendruomenės veikėjai: tarybos narė, Miuncheno apylinkės atstovė, visokeriopa jos judintoja, lietuvių atstovė prie Miuncheno miesto ir tikybinių įstaigų.

Jai, giliai tikinčiai ateitininkei, rūpėjo ir katalikų reikalai. Ją tokią pasikvietė 1967 vysk. Pr. Brazys į savo pastoracinį centrą Bad Wörishofen'e. Už tuos darbus jį įvertino pats Vatikanas žymeniu "Pro Ecclesia et Pontifice".

Be A. Grinieneš ir J. Pauliukevičiaus Miuncheno lietuvių parapija būtų apvytusi. Jos dėka lietuviai katalikai gavo iš vyskupijos trijų kambarių 'parapijos patalpą', kur susirinkdavo sekmadienio pamaldoms, o po jų – agapei ir įvairioms šventėms bei pobūviams. Zakrastijonės paslaugomis (giesmėmis, dvasiniais spaudiniais, koplyčios organizavimu) prilygdavo diakonai. Ji buvo praktiška diakonė, gaila, be šventimų. Ne vienas klebonas jos paslaugomis būtų džiaugėsis, kaip vysk. Pr. Brazys Sielovados centre.

Tarp dviejų istorinių iškilmių

Tarp dešimtos ir aštuoniasdešimos Vasario 16-tosios

VYTAUTAS P. ZUBAS

Yra žmonių ir įvykių, kurie įsirežia atmintin visam gyvenimui. Artėjant 80-tam Vasario 16-tos gimtadieniui prisiminiau, kad pirmą kartą tokiam minėjime dalyvavau švenčiant Lietuvos nepriklausomybės dešimtmetį. Jaunos mokytojos globėjami, dvejom ar trejom ūkininko rogėm važiuavom gal 10 km į valsčiaus buveinę Krinčine. Iš visų valsčiaus mokyklų prisirinko pilnutėlė salė. Ant scenos sienos kabojo įrėmintas Vytis ir skaičius "10". Nuo kitų sienų žiūrėjo kelių kunigaikščių rimti veidai, kalbėjo keletas ponų. Jei ir girdejav kalbas, bet nedaug supratau: man stigo dar poros savačių iki VIII gimtadienio

kovo pradžioje. Vėliau dalino saldinius ir riestainius, šokom ratelį ir temstant grįžom namo patenkinti iškyla.

Greitai sekė aštuoni ilgi metai gimnazijoje ir Vasario 16-tos iškilmingi minėjimai su citynėm, kalbom ir paskaitom. Pajutau ir visuomeninius skersėjus: vieni traukė į ateitininkus, kiti į skautus. Biržai tuo įdomūs, kad nuo reformacijos laikų religinė tolerancija buvo giliai įsišaknijusi ir, neskaitant nedidelio mažumų skaičiaus, tiek katalikai, tiek evangelikai reformatai save laikė lietuviais. Gimnazijos mokinių tarpe jokios trinties nebuvo. Turėjom katalikų ir evangelikų reformatų kapelionus. Tikybos pamokai katalikai likdavo savo klasėje, o reformatai išeidavo į kurią nors tuščią klasę. Pirmokui atmintin įstrigo kun. Petras Rauda ("Lietuvių enciklopedija" nurodo ir jo žydų kilmės pavardę Spiel) gal dėl to, kad pirmą kartą pamatiau kunigą be sutanos ir jo pomėgį mus bernelius "varliamušiais" vadinti.

Labai greitai įsirašiau į ateitininkus ir keletą metų buvau visai patenkintas. Išmokau susirinkimui vadovauti, referatus ir protokolus rašyti, savaitinę sporto ar literatūros apžvalgą paruošti. Įpratau miesto bibliotekoje dienraščius, ne tik knygas, skaityti. Tačiau ugtelėjęs pastebėjau, kad iš Kauno atvažiuojant studentai paskaitininkai pučiasi lyg poemos "Dičius" zulusų prezidentai. Kai kurie pasididžiudami pasakojo, kaip į kalėjimą už nelegalią veiklą buvo patekę, kad Smetonos valdžia šokia ir tokia esanti, nors man atrodė, kad netokia ta valdžia bloga. Visuomeninė veikla manęs nedomino ir nusprendžiau iš ateitininkų išstoti. Pertraukos metu koridoriuje susiradau poetą Eugenijų Matuzevičių, savo būrelio globėją, ir paprašiau išbraukti mane iš sąrašo. "Tikrai nusprendė?" paklausė. Gavęs teigiamą atsakymą ištiesė ranką ir pasiūlymą bičiuliai iki jo mirties.

Nežinau už kokius nusikaltimus per 8 metus ateitininkai bent tris kartus buvo šalinami iš gimnazijos. Rodos nei iš šio, nei iš to du ar trys, paprastai iš vyresniųjų klasių, paprasčiausiai palikti mokyklą. Jautėm, kad tai neatsakingas žaidimas su jaunų žmonių gyvenimu, bet nežinojom ką pakaltinti. Kai, rodos, šeštoje klasėje kapelionas davė rašto darbą tema "Valstybės ir Bažnyčios santykiai auklėjant jaunimą" pasisakiau už valstybę, gražindamas darbą pastebėjau: "prigudragalviavai" ir prie 5 pridėjo minusą. Gal dėl šitos pogrindžio veiklos kapelionai dažnai keitėsi. Ir kun. P. Raudos sekantį rudenį neberadau.

Neseniai gavau dvi nuotraukas, darytas 1939 m. pavasarį. Tai mano abituriento klasė: 21 vaikas ir 17 merginų. (Prieš 8 metus pradėjom 43 ir 39 dviejos klases). Atpažįstu beveik visus, nors pavardės ne visas prisimenu. Pastebėjau, kad abiejose nuotraukose vokiečiai Gertruda ir vienintelis klasėje žydukas šalia vienas kito. Gal ir simpatizavo, nors ir anais laikais mūsų klasėje porų nebuvo. Žydaitė Musė sėdi šalia klasės auklėtojo kun. Jono Gutausko, torontiečiams gerai pažįstamo. Atmintin įstrigo, kaip šviesus ir tolerantiškas žmogus gerbiamas visos klasės, kurios bent trečdalis buvo nekatalikai.

Tokia buvo paskutinioji abiturientų laida Pirmojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos vardo Biržų gimnazijoje. Neturėjom ateičiai daug žadančių, kaip 1938-jų laida: literatai – kritikai – poetai Mamertas Indriliūnas, Bronius Krivickas (abu žuvo pokario kovose), Eugenijus Matuzevičius. Buvom pragmatikai ir rinkomės mūsų supratimu, praktiškas profesijas.

Rudenį universitete pirmą kartą susidūriau su tautine poli-

tika, kai iš studentų technikų korporacijos "Plienai" buvo pašalintas pirmakursis kaunietis. Mat įstodamas nuslėpė, kad šeimoje kalba lenkiškai. Tuo metu į įvykį nekreipiau dėmesio, bet kai pokaryje lietuvių studentų atstovybėje Miunchene vėl sutikau tą "lenką" kolegą, supratau, kokia skriauda žmogui buvo padaryta. Supratau, kodėl mano suolo draugas nestojo nė į vieną korporaciją: motina buvo rusė ir namuose dažnai rusiškai kalbėjo. Tokia jau mano laimė buvo, kad gyvenime sutikau daug nuoširdžių lietuvių iš tokių maišytų šeimų. Kai kurie net daug lietuvių neišpildė, kaip poetai Eug. Matuzevičius ir H. Nagys, neslėpė savo motinų tautinės kilmės.

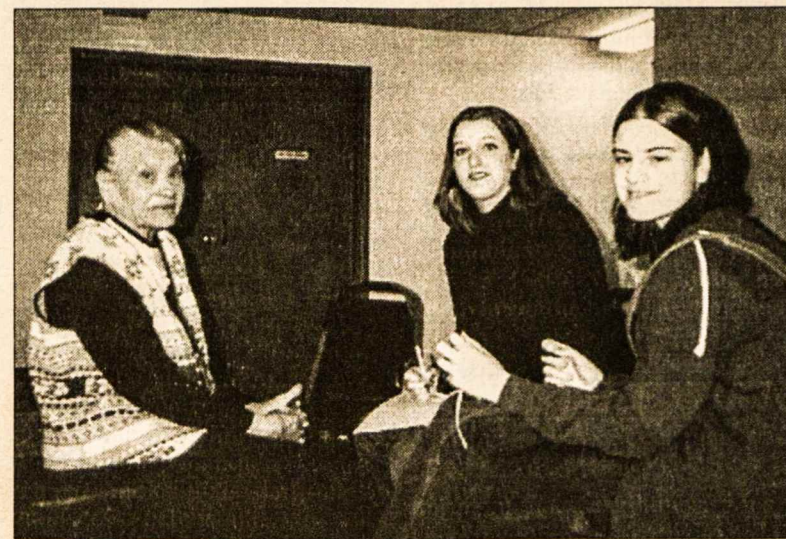
Kaip ten bebūtų, bet mano jaunystės Lietuvoje dori žmonės jos neuodino, nei žurnalistai, nei politikai negąsdino jos nepriklausomybės trapumu ir nekalbėjo apie "tautinio sąmonin-gumo" stoką. Šiandien kitaip. Net su moksliniais laipsniais žmonės rašo defetistinius straipsnius ir siunčia išsivijos laikraščiams, nes matyt, Lietuvoje tokios temos ir šiandieną neaktualios.

Tokios ir panašios mintys sukosi galvoje einant į 80-tąjį Lietuvos nepriklausomybės minėjimą St. Catharines. Nuotaika tik pablogėjo, kai žvilgtelėjau į atspaudą, prieš pamaldas gautą iš pažįstamo: "Prezidento nuodėmės ir mūsų su Ipolitai atgaila" ("Valstiečių laikraštis" 1998 m. vasario 2 d.). Ten Algimantas Zolubas išskaičiuoja net 24 penktosios Lietuvos prezidento nuodėmes ir nusprendžia, kad reikia su draugu dievdirbiu Ipolitai važiuoti į Žemaičių Kalvriją melstis. "Važiavome, ejome. Kiekvienoje stotyje sustodavome, atsiprašydavome Dievą ir Lietuvą už sūnų paklydėlį Algirdą Mykolą, prašydami Šventąją Dvasią apšviesti žmonių protus, kad į prezidentus neberinktų nei jo, nei panašaus į jį." Straipsnį puošia prie kryžiaus klūpanti Kristaus statula. Kitoje pusėje klūpo jaunas vyras. Įdomu, kad parodijai, kurioje šventi dalykai maišomi su purvu, laikraštis išspausdino mėnesiu nuo rinkimų praėjus.

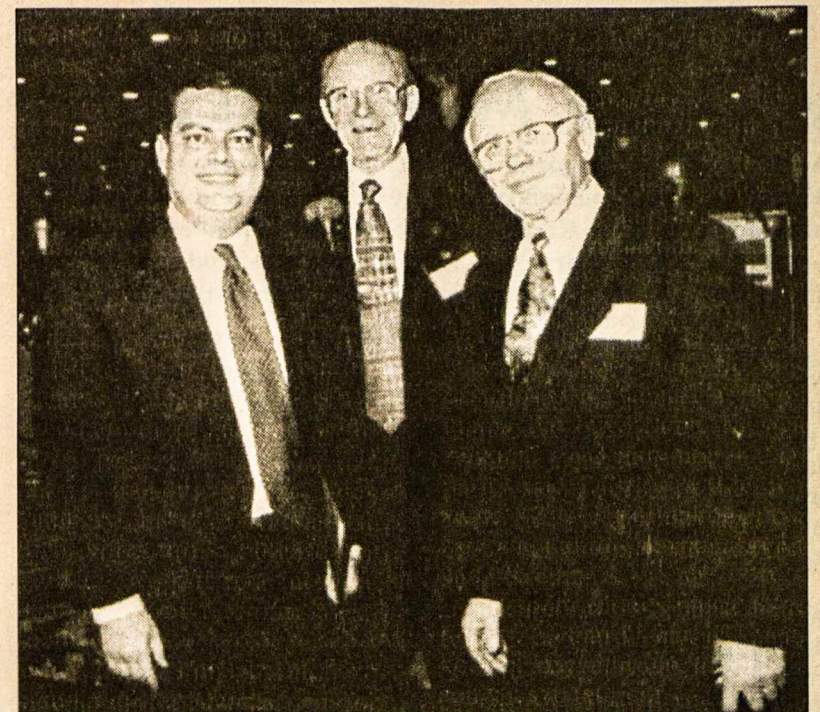
Minėjimą pradėjo vietinės bendruomenės pirmininkas Algirdas Zubrickas, pristatydamas paskaitininkę Indrę Čuplinskaitę iš Toronto ir Elenos Kuda-bienės vadovaujamus keturis "Aukuro" aktorius iš Hamiltono. Paskaitininkė dvejus metus dirbo Kretingos gimnazijoje ir Tėvų pranciškonų Vytauto Didžiojo universiteto filiale ten pat. Nuoširdžiu žodžiu ji pasakojo jauno gimnazisto ir 30 metų sulaukusio studento imlumą ir energiją dirbti, lavintis ir kurti įvairiuose saviveiklos būreliuose.

Kaip ir visur pasaulyje, taip ir Lietuvoje, pasitaiko neįgiamų reiškių, bet bendra naujosios Lietuvos įvajidž klausytojui paskaitininkė paliko pozityvų. Jau noji Lietuvos karta eina tautiškai ir morališkai bei dvasiškai geru keliu.

Matyt ne visiems klausytojams patiko jaunos paskaitininkės parsivežti išpūdžiai. Viena-me salės kampe trumpai buvo girdėti marmėjimas. Gal pasigestas kančių, kraujo ir ašarų, dešimtmečiams dominavusių tokių minėjimų? Man Indrės Čuplinskaitės atpasakoti išpūdžiai lyg ir patvirtino mano paties pernai parsivežtų iš Nidos festivalio išpūdžių autentiškumą.

Toronto lituanistinių kursų studentės V. KALEINIKAITĖ ir V. PETRAUSKAITĖ užrašinėja senovines lietuvių dainas, pasakas, patarles, kurias pasakoja M. RAILIENĖ "Vilnius Manor" rūmuose Nuotr. G. Paulionienės

Po Oakland County Lincoln klubo metinio pokylio, kuriam šiemet vadovavo JONAS URBONAS, buvęs Amerikos lietuvių respublikonų pirmininkas. Nuotraukoje iš kairės: senatorius SPENCER ABRAHAM, JONAS URBONAS – klubo pirmininkas, MYKOLAS ABARIUS – lietuvių šaulių s-gos išsivijos vadas Nuotr. J. Vaičiūno

Klaipėda vokiečių svastikos...

(Atkelta iš 5-to psl.)

nuodami nacies dainas. Mes, užsieneg šviesas, pro užuolaidų plyšį žiūrėjome į gatvę. Prie komendantūros eisenos sustoję, visų akys buvo nukreiptos į komendantūrą. Kai kurie iškėlė kumščius grasino. Po to nužygiavo kareivinių link. Pasakojo, kad jie norėję įeiti į kareivines, bet vietinė policija neleido.

Artėjo 1939 m. kovo mėnuo. Kovo 21 d. dar nieko tikro nežinojome, nors sklido įvairūs gandai. Vėlai vakare man pasakambino rusų konsulas ir pasakė: "Ar jūs dar nieko nežinote. Klaipėda jau atiduota vokiečiams".

Pagaliau gautas oficialus pranešimas iš Kauno: kuo skubiausia išsikelti, nes 23 d. atvyksta į Klaipėdą Hitleris.

Dieną ir naktį visos komendantūros ir mūsų krosnys kūrėnos. Skubiai naikino įvairias bylas. Popieriai sunkiai dega, reikėjo plėšyti. Per vieną dieną reikėjo savo ir komendantūros daiktus išgabenti. Pulkas, komendantūra ir kariškių šeimos turėjo irgi iki 12 val. (kovo 22) nakties išsikelti. Vienas didelis kambarys buvo prikrautas šautuvų, kurie turėjo būti išdalinti šauliams. Anksti rytą tuos šautuvus išvežėme į stotį, o iš čia į Lietuvą.

Netrukus į mūsų butą ir komendantūrą įsiveržė uniformuoti hitlerininkai, kai kurie net įžulūs. Komendantūroje buvo trys, o mūsų bute vienas. Vieną iš jų pavaišinau angliškoms cigaretėmis. Jis man sakė: aciu! "Tai moki ir lietuviškai", sakau.

Kaip gi ne, juk aš tarnavau IV pėst. pulke Panevėžyje – Pajuostėje. Jūs kartais mane pavėždavote į pulką.

Tai kaip Jūs su jais susidėjote? – paklausiau.

O ką darysi? Dirbu restorane, visi priklauso, aš nenoriu išsikirti ir nukentėti.

Tuo tarpu įsiveržė du vyru-kai ir reikalavo grasindami atiduoti jų bylas. Aš paspaudžiau slaptą mygtuką policijai. Greit atvyko pora policininkų ir juos sutvarkė.

Žmona pasakojo, kad vienas iš tų vyrų išsėdėjo visą dieną bute ir tik trukdė tvarkytis. Kalbėjo gamtiškai lietuviškai, buvo mandagus ir liūdnas. Žmona dar jam pranašaudama pasakė: "Pamatysi, jūs pralaimėsite karą. Jis tik palingavo

galva ir liūdnam pasakė: "Nėra kitos išeities. Kur aš turiu dėtis?"

Daiktams išgabenti reikėjo sunkvežimio. Plk. Grudzinsko dėka buvo gautas "Maisto" bėvės sunkvežimis. Bekraunant daiktus, atbėgo pora uniformuotų hitlerininkų ir pradėjo verst dėžes, atidarinti lagaminus, neva ieškodami ginklų. Jie sakė:

– Turime žinių, kad ginklų buvo komendantūroje.

Žmona protestavo, sakydama: – Čia mūsų asmeniškai daiktai.

– Pasidėtum kalėjime, tai ir tamsta ne kitaip darytum, – vienas iš jų atsakė piktai.

– Matyt, jis yra buvęs kalėjime Zaso-Nemann'o byloje.

Kovo 22-jį. Tiek daug įvairių išgyvenimų. Tai mano gimimo diena, liūdnam prisiminti.

Vakare važiuavome į kareivines, nes buvo įsakymas drauge trauktis. Kariai jau buvo susitvarkę ir naktį apie 11 val. išžygiavo Kretingos link. Jie buvo pasirošę įvairiems netikėtumams, bet buvo ramu. Mes važiuavome savo automobiliu, kol pasiekėme Didžiosios Lietuvos žemę. Apie 2 val. nakties atvažiuavome į mums skirtą nakvynės vietą Kretingoje.

Taip prasidėjo mūsų ištūmimas. Vėliau vienas įvykis sekė kitą iki galutinio nepriklausomybės netekimo.

Tauta išgyveno Klaipėdos netektį. Jautėmės lyg būtume ką nors brangaus palydėję į kapines. Tai buvo lyg įžanga pasitraukimui iš Lietuvos 1944 metų birželį.

~*~

Prof. Tado Ivanausko knyga

Tai pirmasis lietuvių kalba leidinys apie pasaulio gyvūnus, išleistas 1928 m. paminėti Lietuvos nepriklausomybės 10-tį. Tado Ivanausko brolija kartu su Lietuvis pagražinti draugija ir dail. V. Jurekūnui nori šį leidinį vėl pakartoti nau išleisti ir paminėti ateisiantį dabartinės Lietuvos valstybės atstatymo dešimtmetį. Tai būtų puiki dovana visuomenei, ypač jaunimui. Knyga turėtų išsamią ir anglišką kalbą santrauką, kur būtų pažymėti pagrindinės žinios apie įžymybių mokslininką-gamtininką prof. Tada Ivanauską. Tokiu būdu ši knyga garsintų mokslininką pasauliniu mastu. Ji galėtų būti pristatyta "Gražiausios knygos" konkursui vietiniuose ir tarptautiniuose renginiuose.

Leidinio-albumo išleidimas kainuotų apie 123,000 Lt. Leidykla "Briedis" padengtų dalį išlaidų. Bet dar reikia remėjų, kurie savo lėšomis prisidėtų prie sumanymo įvykdyti.

Finansų paramą prašoma pervesti į Entomologų draugijos fondo sąskaitą nr. 3700403 LVKB Žirmūnų skyrius, kodas 260101560, Žirmūnų 151, Vilnius.

Valiutinė sąskaita užsieniečiams Entomological Society Fund Currency account No 370070603, State Commercial Bank of Lithuania, Žirmūnai Branch in Vilnius, Bank code 260101560, Žirmūnai St. 151, 2012 Vilnius, Lithuania.

Remėjai bus pažymėti ir įrašyti į knyga-albumą, ir tam tikrą kiekį leidinio gaus nemokamai. Inf.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos Namus)
Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neuakštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Mažasis Vilniaus teatras Toronte

Jis vaidins tarptautiniame teatrų festivalyje Lermontovo "Maskaradą", pakviestas kanadiečių rengėjų

ROMAS VAŠTOKAS

Toronto "Harbourfront centras" šį pavasarį (balandžio 21, 22, 23 d.d.) rengia didžiausią Šiaurės Amerikoje tarptautinį teatro festivalį, į kurį suvažiuos gerai žinomos trupės iš Anglijos, Airijos, Brazilijos, Čilės, Pietų Afrikos, Kanados ir Lietuvos. Iš Vilniaus kviečiamas Vilniaus Mažasis teatras su Rimo Tumino režisuotu Michailo Lermontovo spektakliu "Maskaradas".

Nors "Maskarado" premjera įvyko jau prieš ištisus metus, spektaklis nenustoją stebinti Rytų Europos teatro pasaulio pilnutėlimis žiūrovų salėmis, palankiausiomis recenzijomis bei skiriamais laurais Lietuvos ir užsienio teatrų festivaliuose.

Lietuvoje "Maskaradas" gavo keturis iš septynių 1997 metų "kristoforus" – už geriausią režisūrą, scenografiją ir du pagrindinius vaidmenis. Rusijoje, Sankt Peterburgo tarptautiniame teatro festivalyje "Baltijos namai", Rimas Tuminas laimėjo Rusijos teatro draugijos prizą už geriausią režisūrą. Lenkijoje, Torūnės festivalyje "Kontakt '97", kur vaidino žinomos teatro trupės iš vienuolikos pasaulio šalių, "Maskaradui" atiteko "Grand Prix", aukščiausia festivalio premija. Šis spektaklis taip pat gavo festivalyje akredituotų žurnalistų teatro kritikų prizą.

Kaip tik Torūnėje, "Harbourfront centro" meno direktorius Don Shipley, pamatęs "Maskaradą", nusprendė jį įtraukti į Toronto "du Maurier" pasaulio scenos festivalį. Rimą Tumina jis pavadino "pagarsėjusiu Europos režisieriumi", o "Maskaradą" apibūdino kaip spindintį savo originalumu, gyvybingumu ir žavesiu veikala.

Atvykstančią trupę sudaro 29 žmonės. Jų tarpe – žymūs Lietuvos aktoriai Regimantas Adomaitis, Inga Burneikaitė, Gediminas Girdvainis, Sigitas Račkus, Vytautas Šapranauskas, Andrius Žebrauskas bei kūrę šį spektaklį Lietuvos teatro meistrai – dailininkas Adomas Jacovskis ir kompozitorius Faustas Latėnas.

"Maskarado" režisierius Rimas Tuminas teatre dirba nuo 1979 metų. Iki šiol paruošė 18 spektaklių Lietuvos bei užsienio teatrų scenose. 1990 metais jis įsteigė Mažąjį Vilniaus teatrą ir ketverius metus dirbo šio teatro meno vadovu. 1994 metais jis pradėjo vadovauti ir Vilniaus valstybiniam akademiniam teatrui. Už nuopelnus teatro mene 1994 metais Rimui Tuminiui bukaradui" atiteko "Grand Prix", aukščiausia festivalio premija. Šis spektaklis taip pat gavo festivalyje akredituotų žurnalistų teatro kritikų prizą.

"Maskarado" premjeros iš-

vakarėse, paklaustas "Lietuvos aid" teatro kritiko Valdo Gedgaudo, kodėl pasirinko šią klasiką Lermontovo pjesę, Rimas Tuminas teigė "apčiuopias" romantizmo būtinybę šiandien. "Romantizmo ypatingai nesizaviu ir jo nepropaguoju, tačiau jaučiu, jog jo idėjos plevena ore, kaip ir visuomeninio teatro idėja, reikalaujanti naujų teatrinio iekojimų... Romantizmas suteikia galimybę užmegzti dialogą, pakeisti požiūrį į save, į teatrą... Man regis, kad niekada nenustosime žavėtis atvirumu, paprastą, bet galingą aistrą, su prantamais poelgiais, norais. Šie dalykai niekuomet nepaliauja stebinti, prie jų visuomet sugrįžtama. 'Maskarade' ir bandau tai daryti, keliu sau tokius reikalavimus".

Stebint "Maskaradą" aiškiai matyti, kad "Tuminas eina savo keliu – su daugybe improvizacijų, atskirų scenų perfravavimu greičiau kuria savąjį "Maskaradą", "Maskaradą" savyje, savąją Lermontovo viziją". Šie spektaklio aprangos dailininkės Virginijos Idzelytės žodžiai tiksliai nusako metamorfozę, kurios dėka spektaklis darosi ne tik prienamas, bet ir patrauklus, viliojantis, žavingas šiandienos žiūrovui.

"Maskaradas" Toronte bus vaidinamas 1998 m. balandžio 21, 22, 23 d.d., 7.30 v.v., "Ryerson Theatre". Spektaklis vaidinamas lietuvių kalba su ausinėmis perduodamu sinchroniniu vertimu į anglų kalbą. Bilietai pardavinėjami nuo kovo 13 d. Jų teiraukies "Harbourfront centre" telefonu 416-973-4000. Bilietus taip pat bus galima įsigyti Anapilio ir Priskelimo parapijų knygynėliuose.

Atsiųsta paminėti

Anatolijus Kairys, PSALMI VAINIKAS. Religijai eilių rinkinys. Leidykla "Tyrai". (Karaliaus dvaro 8, Kaunas 3000). Redaktorius – V. Venclovas. Kaunas, 1997 m., 208 psl.

Regina Laukaitytė, LIETUVOS VIENUOLIJOS. XX a. istorijos bruožai. Redagavo Julija Gruodienė, R. Mekaitė. Išleido Lietuvos istorijos institutas (Kražių 5, Vilnius 2001). Tiražas 1100 egz. Vilnius, 1997 m., 301 psl.

Rūta Gajauskaitė, KODĖL VARGSTA LIETUVA? Periodinė Lietuvos spaudoje paskelbti straipsniai aktualiais dabarties klausimais. Vilnius, 1997 m., 94 psl.

Stanislovas Puleikis, VITALINIS IMPERATYVAS. Filosofinis traktatas ir eilėraščiai. Vilnius, 1997, 196 psl. Knyga išleista autoriaus žmonos Anelės ir "Regnum" fondo lėšomis. Gaunama šiais adresais: J. Puleikienė, Pileičių g. 31, Kaunas 3002, Lithuania arba: L. Smitas, 299 Silvana Cres., Burlington, Ont. L7L 2W3, Canada.

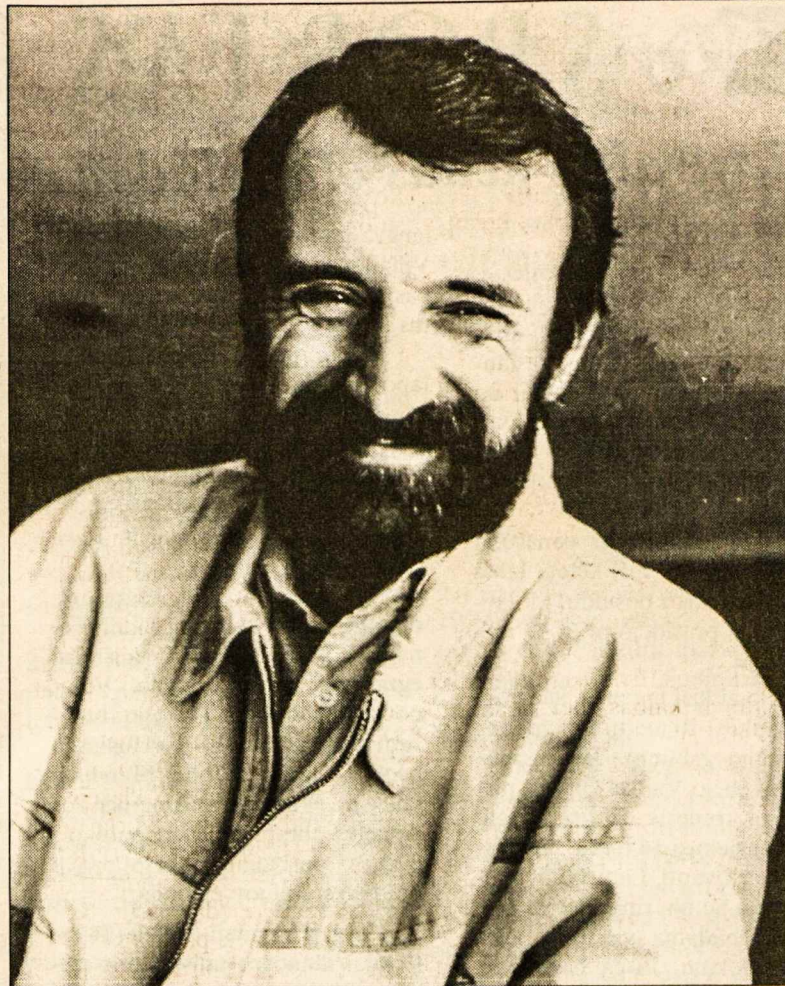
Filatelistų dr-jos "Lietuva" biuletenis nr 1-2 (222), 1997 m. 76 psl. ir viršeliai. Administracija: K. Rožanskas, 3450 West 62nd St., Chicago, IL 60629. Prenumerata \$10 (JAV).

KRIKŠČIONIŠKOSIOS IKONOGRAFIJOS ŽODYNAS. Sudarė Dalia Ramonienė. Redagavo Terešė Valiuvienė. Dailės akademijos leidykla (Maironio 6, Vilnius 2600). Vilnius, 1997 m., 328 psl.

KRONIKA. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Jubiliejinės konferencijos medžiaga. Spaudai parengė Mindaugas Bloznelis. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro leidinys. Leidykla "Gairės" (Laisvės pr. 60, Vilnius 2056). Vilnius, 1997 m. 96 psl. Tiražas – 1000 egz.

Journal of Baltic Studies, psl. 28, nr. 3, 1997 m. ruduo, žurnalas baltiečių studijoms anglų kalba, 84 psl. ir viršeliai. Red. S. Sužiedelis, P.O. Box 1002, Millersville University, Millersville, PA 17551-0302. Administracija: 111 Knob Hill Rd., Hacktettown, NJ 07840, U.S.A.

TARPTAUTINĖ PAŠTO TARNYBA. Žinynas lietuvių, prancūzų, anglų, esperanto, rusų ir vokiečių kalbomis. Sudarė Algimantas Piliponis, Vilniaus aukštesniosios technikos mokyklos direktorius, vyr. dėstytojas. Terminus skirčiausio Albina Aukšoriūtė, recenzavo Henrikas Vėrikas, redagavo Adomas Vaitilavičius. Išleido Rysių ir informatikos ministerija, Lietuvos paštas (Vivulskio g. 23, Vilnius 2600). Tiražas – 3000 egz. Vilnius, 1996 m., 352 psl.

Lietuvos valstybinio akademinio teatro vadovas ir Lermontovo "Maskarado" režisierius RIMAS TUMINAS, garsėjantis savo darbais

Naujoviška lietuvaite paroda

Ne paveikslų, ne skulptūrų, o visas namas kaip meno kūrinys

DALIA NARKEVIČIŪTĖ

Š.m. kovo 23 d. pavakare Mississaugos apylinkėse numatomas atidaryti nekasdienišs renginys. Tai nebus eilinė paveikslų, skulptūrų ar šiaip daiktų paroda, bet didžiulis minčių projektas, kur meno kūrinio taps visas gyvenamasis namas. Šis projektas – tai lietuvių kilmės dailininkės Liucės Dilkutės kūrybinis pasirodymas, besivadinantis "7057 Pond Street: dis-contented".

Su Liuce Dilkute susipažinau rudeniop, paprašyta parašyti apie ją keletą minčių Mississaugos jaunųjų dailininkų apdovanojimui gauti. Tuomet pirmą kartą atvažiavau į jos namus, jau tampačios meno kūrinio. Mėtėsi apčiuopiamos ginstancijos pasaulio detalės, stebinančios savo aštrumu, neįgalingumu ir ironišku nuogumu apie žmogų. Užgniauzė kvapą drąsa matyti savo pasaulį be švelninančių, sentimentalių frazių. Matyti tiesą, kokią ji yra. Tai kalbėjimas apie vienetą, ilgesį, laukimą. Apie patikėjimą "amžinom" tiesom ir nusivylimą. Apie stengimąsi sunaikinti jų pėdsakus kaip nuodus, dengiančius tikrąją žmogaus būtybę...

Kaip menininkė Liucė yra stipri instaliacijų kūrėja. Tai pilna įdomių netikėtų koncepcijų, trimačius erdves objektus: lyg ir skulptūra, lyg ir teatras – estetiškai idėjos sukurta erdvė. Dažnai į šį žaidimą įtraukiamas ir pats žmogus-stebėtojas-kūrėjas, suteikiantis kūrinui naują prasmę. Konceptualus menas perkelia daikto esmę idėjų pasaulin, todėl iš šios pusės į daiktą, įvardintą žodžiu "namai" gali būti pažūrėta dvejopai. Pirmą, kaip žmogaus plastikos erdvinę struktūrą ir, antra, kaip žmogaus dvasinį lauką, kuriame vyksta jo minčių brendimas. Namai – tai mažas pasaulis, kurį žmogus pirmiausiai pažįsta, kurį pats kuria ir kuriame vyksta daug jo gyvenimo dramų. Liucė ryžiasi naikinti per šimtmečius susiklosčiusias stereotipines tradicijas, kurių aklas iššaknijimas į kultūrinius kodus valdo mūsų sprendimus, mūsų tikrąją vidinę grožio laisvę, mūsų namų idėjos supratimą ir net mūsų meilę.

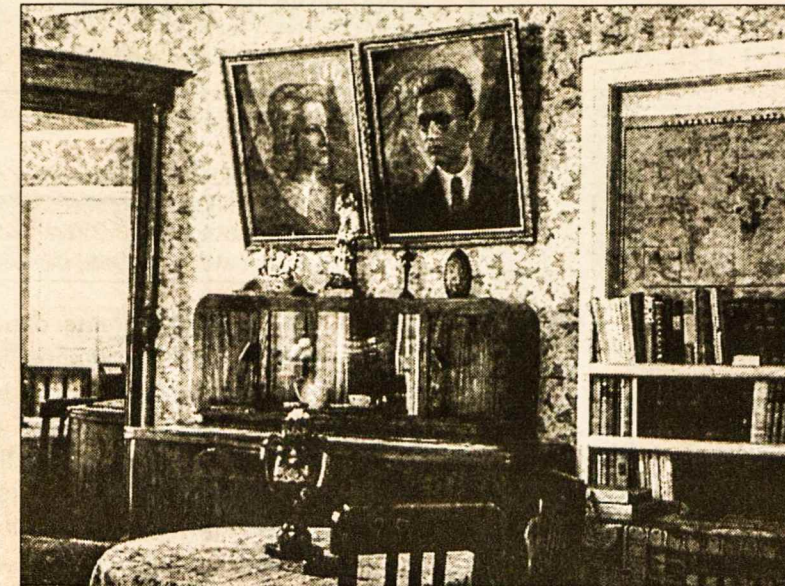
Visa tai ji plėšo į gabalėlius kaip klaidingai parašytą tekstą, kurio korektūra neįmanoma, nes klaidą buvo ne tekste, bet pačioje idėjoje apie gyvenimą, kurį stengėsi išlaikyti. Tai kalbėjimas apie kokybinį žmogaus dvasios keitimąsi.

"Tai lyg ritualas: išskelti save pačią iš erdvis, kurią kūrė kaip savo namus." Išskelti ne tik daiktus iš jų vietos, ne tik išgyvendinti prisiršimą prie to sukurtojo pasaulio, bet ir išskelti dienos šviesą net tai, kas sudarė jos kaip žmogaus esmę, parodyti savo nuogybę pasauliui, siekiant naujos švaros. Paslėpta palėpėje vaikystė su romantiškos iliuzijomis, "vieniša" jaunystės lova, o vėliau gyvenimas kaip aklas labirintas, sujungtas įvairių žmonių pėdsakais.

Daugelis jų paliko aiškia, kartais neprašytą savo žymę; jie visi praėjo pro jos gyvenimo virtuvę savais žingsniais, pasiimdami dalelę jos pačios kaip nuosavybę ir mainais palikdami savą įspaudą joje.

Tie žmogiški likučiai nėra bereikšmė smulkmena, lengvai užmirštama. Tai beveik nematomas nuoskaudų ir nusivylimų kiekis, kuris dažnai yra žiauresnis nei sluoksnis purvo ant akinančių baltų virtuvės grindų. Išvalyti savo būstą nuo viską edančių dulkių dar įmanoma, sukaupiant jėgas kasdieninė alinančiai kovai. Tik ar verta, nes žmogaus esmė – jo siela, o ji kaip kvapas. Ir jeigu jis blogas, nepadės išvirstiniai chemikalai ar baltų dažų sluoksnis ant supuvusių grindų. Reikia tai keisti esmę – statyti naują namą. Bet tam reikia naujos erdvis ir naujos švaros. Ar sugebėsime rasti ją?

Pastabos: Atidarymas – kovo 23, pirmadienį, tarp 6 ir 9 v.v. Namų parodymui bus atidarytas tik savaitę laiko iki kovo 31 d. Telefonas dėl lankymo valandų: 905 564 6280, 7057 Pond St. Meadowvale Village. Vaziuoti iš Toronto Hwy 401 į vakarus, Hwy 410 ar Hwy 10 į šiaurę, išvažiuoti į Derry Rd. ir sukiti į kairę (vakarus), sukiti į kairę prie Marie Rd. šviesų: vaziuoti pagal apvažiavimo ženklą "detour" (dešinę, dešinę ir kairę Old Derry Rd.), sukiti į dešinę Pond St. (pirmą gatvę už "Stop" ženklą).

Rašytojo ANTANO VIENUOLIO-ŽUKAUSKO memorialiniame muziejuje Anykščiūose Nuotr. Alf. Laučkos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Rašytojas Vytautas Tamulaitis (1913-1993), pasižymėjęs savo kūriniais vaikams ir jaunimui, suilaukia vis didesnio dėmesio dabartinėje Lietuvoje. Jis ten laikomas tokios literatūros klasiku. "Dienovidžio" savaitraštis netgi paskelbė jo apsakymo "Petruko vėliava" fragmentinę santrauką. Priėdame įvade rašoma: "Apsakymas 'Petruko vėliava' pirmą kartą buvo išspausdintas tarptautinėje rašytojų antologijoje 'Children Everywhere' ('Vaikai visur'), išleistoje anglų kalba 1970 m. vienu metu net keliuose žemynuose. Tada V. Tamulaitis buvo pripažintas vienu iš 32-jų geriausių pasaulio vaikų ir jaunimo literatūros rašytojų. Lietuviškai 'Petruko vėliava' pasirodė Kanados lietuvių periodikoje. Lietuvoje šis apsakymas skelbiamas pirmą kartą". Skaitytojams taipgi pranešama: "Prasidėjus Atgimimui per pastaruosius penketą metų jau išleis to keturias šio klasiko knygos, o netrukus pasirodys penktasis leidinys 'Vieną kartą'."

Stanley (Stasys) Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų profesorius, parašė daug knygų ir studijų anglų kalba sovietmečio laikais. Paskutinei savo knygai "Lithuania the Rebel Nation" ("Lietuva sukilėlių tauta") medžiagą jis jau rinko nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje, kai ją pamažu buvo pradėjus užmiršti Europa ir Amerika. Šios knygos jam neleido užbaigti staigi mirtis. Ją 1996 m. užbaigė Stanfordo universitete dirbanti Judita Sedaitis, o išleido "Westview" leidykla, pradedanti seriją apžvalgių monografijų apie Sovietų Sąjungos atsikračiusias šalis. Su šia knyga savo klausytojus supažindino "Laisvosios Europos" radijas, o jo pranešimą savo skaitytojams paskelbė "Lietuvos aidas". Knygos užbaigė Judita Sedaitis, ją laiko gražiu moksline prof. S. Vardžio didelės meilės paminklu gamtajai Lietuvai.

Poetas Alfonsas Nyka-Niliūnas, gyvenantis Baltimorėje, po daugelio metų lankėsi Lietuvoje. Ten jam buvo paskirta vyriausybės kultūros ir meno premija už 1996-97 m. "Baltų lankų" išleistas dvi knygas – poezijos rinkinį "Eilėraščiai" bei straipsnių rinkinį "Temos ir variacijos". Pasak ELTOS pranešimo "Lietuvos aide", tai buvo pirmasis Lietuvoje gyvenančių tautiečių susipažinimas su talentingu išeivijos lietuvių poetu ir savitu literatūros kritiku. Tas susipažinimas, atrodo, užtruks ilgesnį laiką. Juk jo kultūrinį kraitį, įrašytą net ir paskutinės "Tarybų Lietuvos enciklopedijos" 1987 m. išleistame III tome, sudaro eilėraščių rinkiniai "Praradimo simfonija" (1946), "Orfėjus medis" (1953), "Balandžio vigilijos" (1957), "Vyno stebuklas" (1974), "Žiemos teologija" (1985). Jis taipgi yra išvertęs ir išleides V. Šekspyro "Hamletą" (1964), Vergilijaus "Georgikas" (1964).

Tradicinį labdaros vakarą 1997 m. gruodžio 13 d. Čikagos lietuviams savo "Seklyčioje" surengė JAV LB socialinių reikalų pirm. B. Jasaitienė. Šįkart buvo gerokai didesnis dalyvių skaičius. Mat vakaras buvo susietas ir su mecenatu prel. dr. Juozo Prunskio įsteigto "Vyresniųjų lietuvių fondo" premijos paskyrimu pirmiesiems laureatams. Šią premiją prel. dr. J. Prunskis su nauju 10,000 dolerių fondu įsteigė savo dėdžių Prano, Juozo ir Karolio, nukankintų Sibire, atminimui. "Vyresniųjų lietuvių premija" iš gautų palūkanų paskiriama vyresnio kaip šešiasdešimt metų amžiaus tautiečiams, vykdančioms krikščioniškosios lietuviybės išlaikymo darbus. Premijos paskyrimą tvarko JAV LB socialinių reikalų taryba. Su džiaugsmu buvo sutiktas vyresniųjų lietuvių premijos paskyrimo komisijos pirm. J. Zygo pranešimas, kad šios 750 dolerių premijos pirmaisiais laureatais tapo du tikrai darbštūs Čikagos lietuviai – Antanas ir Viktorija Valavičiai. Mat jie abu priklauso "Lietuvos vaikų vilties" komitetui. To komiteto išd. A. Valavičius nedelsdamas pranešė, kad šie doleriai bus atiduoti "Lietuvos vaikų vilties" komitetui. Anksčiau A. Valavičius yra daug prisidėjęs prie savo gimtojo Skuodo šventovės atnaujinimo. Naujuosius laureatus pasveikino PLB valdybos pirm. V. Kamantas.

Pirmuoju naujojo Šiaulių universiteto rektoriumi jau yra išrinktas technologijos fakulteto dekanas prof. Vincas Lauritis. Jam anksčiau teko būti Kauno technologijos universiteto fakulteto Šiauliuose vadovu. Laikinais Šiaulių universiteto rektorius pareigas ėjo dabar jau universitetan įjungto Šiaulių pedagoginio instituto rektorius Aloyzas Gudavičius.

Dabartinis teatro muziejus, pernai pradėjęs įsikurti atnaujinamo Vilniaus senamiesčio Mažuosiuose Radvilų rūmuose yra gerokai praturtėjęs. Pasak jo direktoriaus Aleksandro Guobio, savo fonduose muziejus jau turi apie 230,000 rodomųjų. Atidaromai parodai vienoje muziejaus salėje vasario 9 d. buvo panaudota tik mažą tų rinkinių dalis. Įrangą parodų salei sukūrė dizaineris Romas Karatajus. Pirmajai parodai parinktus rodomuosius papuošė dail. Vytautas Vasiūnas. Parodos lankytojų laukė Valtysbės teatro Kaune afišos, programėlės, scenografijos ir kostiumų eskizai. Lankytojams turbūt įdomiausias buvo 1936 m. dail. Stasio Užinskio sukurto lėlės, Kipro Petrausko sceniniai kostiumai, Unė Babickaitė primenantys jos daiktai ir paveikslai.

Ignalinos etnokultūros centre vasario 1-19 d. įvyko Lietuvos tautodailininkų tapybos darbų paroda. Ji buvo skirta po Lietuvą daug keliausio bei apie ją rašiusio geografo ir dabartinės Nepriklausomybės akto signataro Česlovo Kudabos muziejus salėje vasario 9 d. buvo panaudota tik mažą tų rinkinių dalis. Įrangą parodų salei sukūrė dizaineris Romas Karatajus. Pirmajai parodai parinktus rodomuosius papuošė dail. Vytautas Vasiūnas. Parodos lankytojų laukė Valtysbės teatro Kaune afišos, programėlės, scenografijos ir kostiumų eskizai. Lankytojams turbūt įdomiausias buvo 1936 m. dail. Stasio Užinskio sukurto lėlės, Kipro Petrausko sceniniai kostiumai, Unė Babickaitė primenantys jos daiktai ir paveikslai.

Šiaulių "Aušros" muziejus deimantingą veiklos sukaktį paminėjo sausio 29 d. surengta didele paroda "Iš naujausių muziejiaus rinkinių". Jos metu lankytojų laukė ir teatralizuota ekskursija "Senolių kaimo gryčij". Leonas Peleckis-Kaktavičius, "Lietuvos aid" atstovas, primena skaitytojams parodos lankytojų laukusius viename stende įrašytus "Aušros" muziejų įsteigisio žymaus kultūrininko Pelikso Bugailiško (1883-1965) prasmingus žodžius: "Muziejai – ne tik centrų kultūrinė privilegija, bet ir viso krašto visuomeninė prievolė bei svarbus kultūrinės pažangos pagrindas". Sukaktuvinėje parodoje bene įdomiausias buvo istorinis skyrius. Jame lankytojus sutiko Putvinskio archyvas, Zubovų asmeniniai daiktai, Marijos Žmuidzinavičienės saulės suknėlė, dail. Antano Žmuidzinavičiaus darbinis chalatas, poeto Jovaro žibalinė lampa ir lygintuvai. Nemaža vietos buvo skirta partizaniniam sąjūdžiui bei rezistencijai. Šiame skyriuje buvo ir 1933 m. išleistas medalis Stp. Dariaus ir St. Girėno skrydžiui per Atlantą. Istorinius rodomuosius papildė XIX š. rankšluostis, 1920 m. radijo imtuvas "Dubysa", A. Šveždos tapyba ir V. Žuklio skulptūra.

Sukaktuvinė paroda veikė ir kituose "Aušros" muziejaus skyriuose. Šis muziejus, didžiausias Šiaurės Lietuvoje, turi dar kelis savo skyrius. Jam taipgi priklauso Baubliai Šilalės rajone, Pakruojo dvaras, Žemelio "Žiemgalos" muziejus. II D. karo metais sudegė "Aušros" muziejaus pastatas. Rodiniai buvo išlaipstyti pas pažįstamus miestus ir rajonus. Tačiau jų trečdalis dingo. Ypač nukentėjo numizmatikos ir tekstilės rinkiniai. Bendrame fonde dabar yra apie 172,000 rodomųjų. "Aušros" muziejus kasmet susilaukia apie 80,000 lankytojų. Deimantinei veiklos metų sukaktiui skirta "Aušros" muziejaus paroda buvo užbaigta specialia konferencija kovo 6 d. V. Kst.

Klounas

Gyvenimas tai cirkas,
Aš klounas jo esu,
Per ašaras šypsau
Arenoje šviesau...

Kartais mano pasauly
Daug saulėtų dienų,

O kartais tarp šešėlių
Laimingą vaidinu...

Aš stumdomas likimo
Žemės keliais einu,
Ir taip aš egzistuoju,
Ir taip aš gyvenu...

Eilėraštis ir nuotrauka ROMUALDO KIESIELIAUS

PRISIKĖLIMO
PARAPLIOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind. 3.50%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
1 metų term. indėlius 3.75%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 6.15%
2 metų term. indėlius 4.00%	1 metų GIC-mėn. palūk. 4.00%
3 metų term. indėlius 4.25%	2 metų GIC-mėn. palūk. 4.25%
4 metų term. indėlius 4.50%	3 metų GIC-mėn. palūk. 4.45%
5 metų term. indėlius 5.00%	4 metų GIC-mėn. palūk. 4.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.75%	5 metų GIC-mėn. palūk. 5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.00%	RRSP, RRRIF ir OHOSP 2.75%
2 metų GIC-mėn. palūk. 4.25%	RRSP ir RRRIF-1 m. term. ind. 4.00%
3 metų GIC-mėn. palūk. 4.45%	RRSP ir RRRIF-2 m. term. ind. 4.25%
4 metų GIC-mėn. palūk. 4.75%	RRSP ir RRRIF-3 m. term. ind. 4.55%
5 metų GIC-mėn. palūk. 5.25%	RRSP ir RRRIF-4 m. term. ind. 4.75%
RRSP, RRRIF ir OHOSP 2.75%	RRSP ir RRRIF-5 m. term. ind. 5.25%
RRSP ir RRRIF-1 m. term. ind. 4.00%	Taupomąją sąskaitą 2.00%
RRSP ir RRRIF-2 m. term. ind. 4.25%	Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%
RRSP ir RRRIF-3 m. term. ind. 4.55%	Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%
RRSP ir RRRIF-4 m. term. ind. 4.75%	Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%
RRSP ir RRRIF-5 m. term. ind. 5.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalavimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 470-9650 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliaviene

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

RONCESVALLES ir HOWARD PARK rajone parduodamas dvibutis arba šeimos namas. Prašo \$154,900.

Skambinti
TEODORUI STANULIUI
SĄŽINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

SPORTAS

Lietuvaitės kelias olimpiadon

R. GEDEIKA

Australijoje, Sidnio mieste, 2000 metais įvyks vasaros olimpiada. Kelias į Sidnį yra labai sunkus, reikalaujantis daug pasiaukojimo. Nors dar dveji metai iki kelionės, jau daug sportininkų yra pradėję šią kelionę. Viena jų yra Jurga Marcinkevičiūtė, geriausia Lietuvos 800 m bėgikė.

Jurgos kelias, nors panašus į kitų sportininkų, turi keletą labai įdomių skirtingų posūkių. Šio kelio pradžia prasidėjo prieš 13 metų Alytuje.

Buvo aiškiai matoma, kad Jurga, sulaukusi 10 metų, turi ypatingų bėgimo gabumų. Tuos gabumus pastebėjo Valdas Grigas, pirmasis jos treneris. Jo priežiūroje Jurga, pasiekusi 14 metų, buvo išrinkta atstovauti Lietuvai jaunūčių, vėliau jaunių rinktinėms.

Dar būdama vidurinės mokyklos mokinė, Jurga bėgo įvairius nuotolius – nuo 600 iki 1000 m. Baigusi vidurinę mokyklą, ji apsvaistė savo bėgimo rezultatus ir nusprendė, kad jos sėkmingiausias nuotolis yra 800 m. Taip nusprendus, Jurga pradėjo rimtai treniruotis.

Nors sportas buvo jai labai svarbus, mokslas buvo dar svarbesnis. Pradėjusi studijas Vilniaus universitete, Jurga nustojo lenktyniauti. Vėliau ji susipažino su Romu Sausaiciu, vienu iš geriausių Lietuvos ilgų nuotolių bėgikų, kuris atgaivino jos norą lenktyniauti. Netrukus po šio pasimatymo Romas sutiko būti jos treneriu.

1995 metais buvo jai labai ypatingi. Atvažiavo į Lietuvą Amerikos maratono bėgikas Andrius Klemas, kuris, pamatęs Jurgą lenktyniaujančią, pradėjo raginti ją važiuoti Amerikon ir ten toliau tęsti mokslus bei lenktynes. Ji sutiko. Tą vasarą su Andriaus pagalba ji gavo pakvietimą į keturių Amerikos universitetų. Vienas iš jų – Villanovos universitetas.

Villanovos universitetas turi vieną geriausių bėgikų komandų, bet pasižymi ir mokslo lygiu. Ne-

lengva gauti bėgimo stipendiją iš Villanovos. Reikia įrodyti, kad esi pasiekęs aukštus bėgimo rezultatus ir pajėgus rimtai studijuoti.

Jurga, gavusi šią stipendiją, tapo pirmoji Lietuvos bėgikė, gavusi iš Amerikos universiteto. 1997 m. rudenį Agnė Visockaitė, geriausia Lietuvos trumpų nuotolių bėgikė buvo antra bėgikė, gavusi panašią stipendiją iš Iowa State universiteto.

Atvykusi į Seattle, Jurga pradėjo tęsti savo kelionę į Sidnį. Tenai ji mokėsi anglų kalbos, išlaikė egzaminus ir rudenį įstojo į Villanovos universitetą. Pradėjo treniruotis su Villanovos vyriausiojo bėgimo treneriu John Marshall. (1984 m. jis atstovavo Ameriką Los Angeles olimpiadoje, kur pateko į 800 m. pusbaigmį). Taip pat ji pradėjo studijuoti chemiją.

Jurgos pirmieji metai (1995-1996) Villanovos universitete nebuvo sėkmingi. Pradėdama treniruotis, ji pastebėjo, kad jos kojos padas, kuris buvo iškilęs dar Lietuvoje, nevisas sugijęs. Dėl to, turėjo labai sumažinti savo treniravimo tempą, be to turėjo priprasti prie John Marshall treniravimo, kuris labai skyrėsi nuo jos įprastų treniravimo metodų.

Nors Jurga nebuvo patenkinta pirmuoju sezonu, vis dėlto pasiekė gana gerus rezultatus.

Jurgos antrieji metai (1996-1997) buvo žymiai sėkmingesni. Buvo matyti, kad Jurga pilnai priprato prie naujos aplinkos, prie John Marshall treniravimo metodų pilnai atsigavo nuo įvairių traumų, galėjo pasiekti labai puikius rezultatus.

Už šio sezono laimėjimus NCAA treneriai įteikė Jurgai "All American" titulą.

Iš to matyti, kad Jurgos kelionė į Sidnį per paskutinius dvejus metus buvo gan sėkminga. Ji pagerino savo 800 m rezultatus daugiau kaip 5 sekundėmis, laimėjo daug medalių ir žymėjimų, gavo taip pat gerus mokslo pažymius.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

galioji dviejų-trečdalių balsų taisyklę, jeigu tokia kardinolų balsų dauguma renkamas net popiežius.

Imigracijos ministerė Lucienne Robillard, keliaudama per įvairius Kanados miestus, priminė visuomenės pastabas dėl federacinės valdžios siūlomų imigracijos reformų. Kanados imigrantai, ypač Vankuverio, priešinosi rekomendacijoms, kurių yra iš viso 172. Jos reikalauja, kad imigrantai mokėtų anglų arba prancūzų kalbą, kad būtų panaikinta imigracijos-pabėgėlių taryba, sugriežtintos taisyklės dėl imigrantų finansinės atsakomybės.

Žymi opozicija buvo pareikšta Britų Kolumbijoje. Kitiškai vertinantys tokius pakeiti-

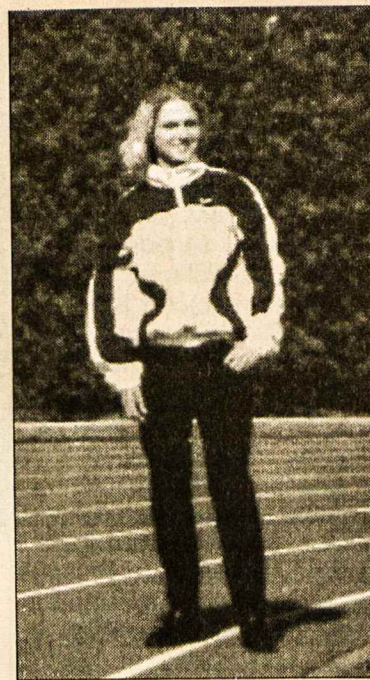
mus bijo, kad kalbos mokėjimo reikalavimai apribos investicijų imigraciją iš Taivano ir Kinijos. O trečdalis Vankuverio gyventojų yra iš Azijos, kuri miestui yra įnešusi didelę dalį investicijų.

Liberalų tradicija ligšiol buvo palaikyti laisvesnę imigraciją, tačiau, stumiami Reformų partijos, jie dabar keičia savo liniją.

Kvebeko premjeras Lucien Bouchard paneigė gandus, kad provinciniai rinkimai gali įvykti šį pavasarį. Jis sakė, kad pagal neraišytą taisyklę, kol neišspręstas partijų vadovybės klausimas, negalima šaukti rinkimų. Kvebeko liberalai tikisi, kad birželio mėnesį įvyks partijos narių suvažiavimas, kuriame bus išrinktas naujas vadas, vietoje pasitraukusio Daniel Johnson.

Šiomis dienomis stengiamasi įtikinti federacinės konservatorių partijos vadovą Jean Charest kandidatuoti Kvebeko liberalų vadu. Neseniai Kvebeke vykdytos apklausos duomenys rodo, kad jei Jean Charest vadovautų liberalams, Parti Quebecois pralaimėtų rinkimus. Imigracijos ministerė Lucienne Robillard taipgi neatsisakė kandidatuoti.

Šiaurės ir Vid. Amerikos konferencija apie migraciją baigėsi Otavoje vasario 27 d. Joje dalyvavo 10 valstybių, sudaran-

JURGA MARCINKEVICIŪTĖ, geriausia 800 metrų Lietuvos bėgikė, gavusi JAV universiteto stipendiją, studijuoja, treniruojasi ir rengiasi dalyvauti vasaros olimpiadoje 2000 metais Australijoje

Šie jos laimėjimai buvo sunkiai iškovoti. Šalia treneravimo Jurga jautė psichologinį spaudimą. Būdama pirmoji lietuvaitė gavusi tokia stipendiją stengėsi neapvilti buvusio savo trenerio, nepadarinti gėdos dabartiniam savo treneriui, įrodyti, kad sporte ir moksle Lietuvos sportininkai yra darbingi, verti gauti panašias stipendijas. Jurga įveikė ir tas kliūtis.

Paklausiau Jurgą apie ateinančius planus. Štai jos planai: 1. vasarą atstovauti Lietuvai Europos bėgimo rungtynėse; 2. gauti chemijos mokslo laipsnį; 3. treniruotis išstus metus su John Marshall, pagerinti 800 m rezultatus; 4. atstovauti Lietuvai Sidnio olimpiadoje.

Skautų žinios

• Kovo 3 d. Kanados lietuvių skautų vadė v.s.fil. R. Zilinskienė su rajono atstovais ir turtininkais posėdyje ir sudarė planą paminėti 50 metų lietuvių skautų įsisteigimą Kanadoje. Minėjimas vyks spalio 4 d. Anapilio salėje. Programoje: paroda iš 50 metų veiklos, jaunimo vaidinimas, kurį paruos s. sėsėlė Ignė ir kiti renginiai. Visos draugovės prašomos nuo dabar ruošti.

• Romuvoje šią vasarą rengiama vienos savaitės stovyklą rugpjūčio 2-8 d.d. jaunesniems skautams, taip pat ir vyresniems, kurie negalės važiuoti į tautinę stovyklą Paxton MA rugpjūčio 8-20 d.d. Jau labai sparčiai ruošiamasi ir bus gražiai paminėtas 80 metų lietuviško skautiško gyvenimo sukaktis.

• Romuvos Inc. metinis susirinkimas įvyks balandžio 19 d., 7 v. v., Lietuvių Namuose. Visi nariai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti, išklausti valdybos pranešimų ir pasiūlyti naujų sumanymų.

• Prezidentas Valdas Adamkus kovo 10 d. pareiškė užuojautą Lietuvos skautijai dėl Lietuvos skautų judėjimo atkūrėjo, pirmojo atkurto Lietuvos skautų sąjungos tarybos pirmininko Felikso Šakalio mirties. "Dar visiškai neseniai kalbėjau su mielu Feliksu Šakaliu, todėl su giliu liūdesiu sutikau žinią apie šio garbingo žmogaus mirtį", – sakoma išsiųstoje užuojautos telegramoje, kaip pranešė ELTA. F. M.

Čių 1996 m. įsteigta patariamąją grupę šiuo reikalu. Jos yra Belizas, Kanada, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Hondurasas, Meksika, Nikaragva, Panama ir JAV.

Otavoje susirinko šių kraštų viceministrai pasitarti tarptautinės migracijos klausimais ir išklausti nevyriausybių organizacijų pranešimų. Jų tikslas taip pat buvo nagrinėti ir papildyti praėjusių metų konferencijoje priimtą veiklos planą. Buvo aptartas techninis bendradarbiavimas, migrantų grąžinimas ir migrantais "prekiavimas" (trafficking) stabdymas. RSJ

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 7.50%
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius	1 metų 6.15%
3.75% už 1 m. term. indėlius	2 metų 6.30%
4.00% už 2 m. term. indėlius	3 metų 6.45%
4.25% už 3 m. term. indėlius	4 metų 6.55%
4.50% už 4 m. term. indėlius	5 metų 6.60%
5.00% už 5 m. term. indėlius	
3.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	su keičiamu nuosimčiu 5.45%
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.75% už RRSP ir RRRIF ind. (variable rate)	
4.00% už RRSP ir RRRIF 1 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRRIF 2 m. term. ind.	
4.55% už RRSP ir RRRIF 3 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRRIF 5 m. term. ind.	
2.75% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaides ir kelionių čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadienis nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybinės paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- Puošiamie lietuviškiems ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Pranešu, kad TRIMIS GRUPĖMIS, BIRŽELIO GALE, į Vilnių skrenda 98 keleiviai. Norintems prisidėti – keletą vietų dar rasiu.

Pageidaujantiems skristi kitu metu – geriausias kainos yra skrendant per Londoną arba Paryžių, naudojantis Lietuvos Avialinijos (LAL) bilietais, pritaikius jų sutartį su AIR CANADA. Parduodam ir FINNAIR, LUFTHANSA, KLM ar lenkų LOT bilietus. Išskendantiems iki gegužės 31 d. galioja žiemos sezono kainos!

KELIONĖS PARUOŠIU NE TIK IŠ TORONTO, BET IR IŠ HALIFAKSO, OTAVOS, MONTREALIO, EDMONTONO, KALGARIO IR VANKUVERIO! PASIEŠKOKITE PIGIAUSIOS KAINOS IR TADA SKAMBINKITE MAN!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionės sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į jūsų namus. Pasirinkit Jums tinkamiausią būdą! ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsišviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVIŲ TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAISVĖ IR DUONA

Rašau, atsiliepdama į inž. A. Stankevičiaus pastabas.

"Kuo nusikalto lietuvaitės, kad jas vadinate barakūdėmis". Aš prieš atvykstančias iš Lietuvos lietuvaites nieko blogo negaliu pasakyti, atvirkščiai – su jomis bendrauju. Jos sako, kad aš jas geriausiai suprantu. Iš Lietuvos man rašo ir prašo iškviesti, atvažiuosios man skambina, taip kad nei jos man, nei aš joms nenusikalstom. Barakūdom vadina jas tie žmonės, kuriems jos nusikalto, ir tą straipsnį aš parašiau prašoma tų žmonių, kurie nuo jų nukentėjo.

Neteko girdėti, kad atvažiuosios iš Lietuvos moteris kilnotų ligonį. Visi, kurie negali vaikščioti, siunčiami į slaugos namus.

Sakote, kad išbėgusiems lietuviams svetimame krašte reikėjo pradėti gyventi nuo nulio. Tai kodėl dabar lietuviai savo Tėvynėje negali pradėti gyventi nuo nulio? Visi troško Lietuvai laisvės, o kai ta laisvė atėjo, nenori nei aguonos grūdų prisidėti prie tos laisvės stiprinimo, prie ekonomikos pakėlimo. Visi gerai žino, kad sovietinė okupacija sunaikino mūsų kraštą, visą elitą. Su liaudimi juk lengviau susitvarkyti.

Visi bėgo, bet žmonos su vaikais (dauguma) pasilikę, nes galvojo vienam vyrui bus lengviau pabėgti. Jos būdavo nuolat tardomos, persekiojamos, prievartaujamos ir niekur negalėjo pasiskųsti. Sovietai įtarė, kad jų vyrai partizanai miške, kurių jie labiausiai bijojo. Naktimis sulaikydavo enkavedistų gaujos, ieškodamos tų vyrų. Sakydavo: "Šiandien miške nušovau tavo vyrą". Aš tik už septynerių metų sužinojau, kad mano vyras Kanadoje. Esu jam labai dėkinga, kad mane iškvietė, ištraukė iš to košmaro. Labai daug teko nukentėti. Aš atvykau į Kanadą savo vyro iškviesta 1967 m. Tada tikrai buvo nuo ko bėgti. Kanadoje pajutau tokia laisvę, kurią labai branginu. Kodėl lietuviai, atgavę laisvę, nebrangina jos, lekia į užsienius pasipinigauti?

Visi žino, kad ne tik žmonės sunaikinti, bet ir pats kraštas. 1989 m. lankiau Lietuvą. Mano tėviškė, kur buvo graži sodyba ir namai, liko tik tuščias laukas. Jaunimas tu-

rėti imti žemės, ką nors dirbti. Bus maisto ir sau ir kitiems. Naujasis prezidentas turėtų neišleisti nei vieno iš Lietuvos, kol sustiprės kraštas ekonomiškai. Budėkime, kaip inž. Stankevičius sako, ne užsieny, bet savo krašte, savo laisvoji Lietuvoj.

P. Norušienė,
Toronto, Ont.

AR IŠEIVIJOS LIETUVIAI VIENINGI?

Mes stebimės, kad Lietuvoje žmonės nėra vieningi, pešasi, vilkina konkrečių valstybės planų sprendimus ir t.t. Pažvelkime, kaip mūsų organizacijose vyksta "glaudus" bendradarbiavimas? Štai geras išsami parašytas "TŽ" 1998 m. 9 nr. straipsnis Vytauto Kulnio "Slaugos namai – pažanga ir nusivylimas". Kyla klausimas, kodėl tos dvi organizacijos per eilę metų negalėjo susitarti, kur slaugos namus statyti? Norisi paklausti, kiek dar metų reikės laukti ir kiek suaukotų lėšų bus iššvaistyta, kol bus priimtas galutinis teigiamas sprendimas visoms suinteresuotoms?

Mano nuomone, ir manau daugumos, kad vieta Dorval gatvė 19-20 tai būtų "tinkamiausia, gražiausia, saugiausia ir linksmiausia" seneliam, nes jie nuolat girdėtų triukšmingos muzikos dundėjimą. Seneliai nemokamai tai gautų ir būtų "laimingi bei dėkingi" tiems, kurie ją parinko.

Kyla didelė abejonė dėl greito sprendimo, o laikas vis daugiau ir daugiau nuneša laukiančių amžinybėn. Pagalvokite, mieli ponai, ar taip dėsiant iš viso reikės tų slaugos namų? Gali būti šaukštai po pietų.

Marytė Vaitkienė,
Wasaga Beach, Ont.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Travel Centre

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1998

Telaukites apie mūsų žemas SUPER SAVING kainas

*** Sutvarkome keliones į visus pasaulio kraštus ***
(Lėktuvų bilietai išrašomi mūsų įstaigoje)

*** Parūpiname kelionės, sveikatos ir lankytųjų draudimą ***

Skambinkite **Audronei** arba **Leenai**, tel. 416 483-0555 (Toronto)

Tel. (iš kitų Kanados miestų) 1-800-263-7454, faksas 416 440-4179

191 Eglinton Ave. E. Toronto, Ont. M4P 1K1
Registracijos # 02556148

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patirtis ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtis ♦ Namų nuomolimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – **416 532-5893**

Nemokamas namų įvertinimas

Vilija Valiuškienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.

Tel. 416 531-1906

Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4

Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas

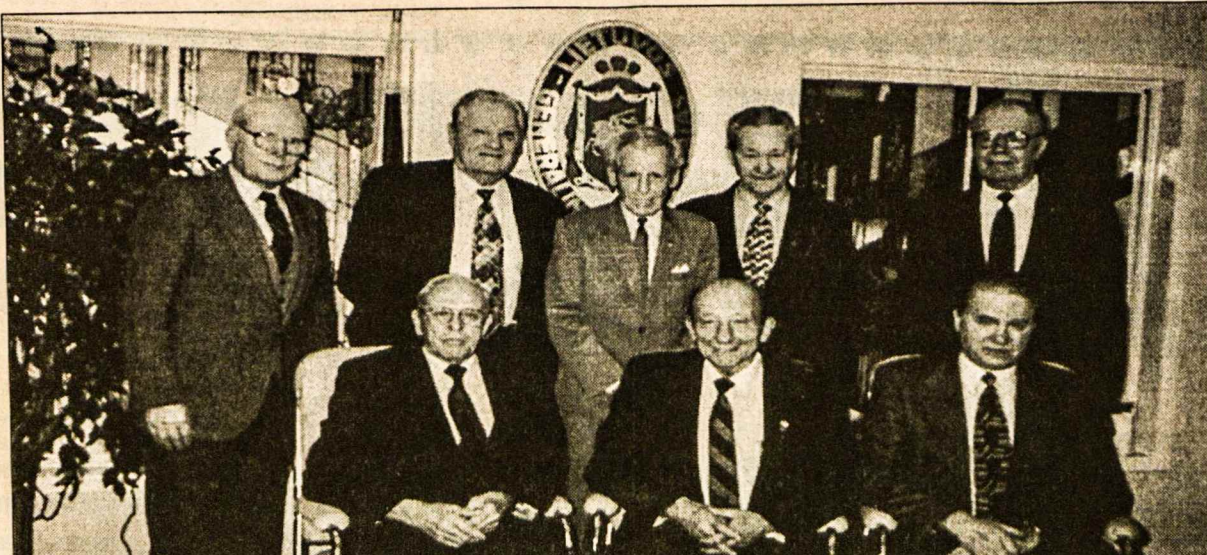
SKAMBINKITE:

Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., L.L.B., M.B.A.

ARBA

Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker

Jūs galite sutaupyti už teisinį patarnavimą

Toronto Lietuvių Namų vyrų būrelio valdyba ir revizijos komisija. Iš kairės: A. Sukauskas, T. Stanulis, pirm., B. Laučys, stovi – E. Bartminas, V. Lukas, Br. Mackevičius, Z. Revas ir P. Genys. Trūksta – A. Alsbergas

TORONTONT

Kovo 11-sios minėjimas, surengtas Tėvynės sąjungos Toronto židinio, įvyko kovo 15, sekmadienį, Priskikimo parapijos salėje. Gausus dalyvių minėjimas pradėtas Tautos himnu, Kazio Manglico, programos vadovo atidaromuoju ir Tėvynės sąjungos Toronto židinio pirm. dr. M. Arštikaitytės-Uleckienės įvadinio žodžiu. Invokaciją sukalbėjo Klaipėdos Šv. Juozapo darbininko parapijos klebonas kun. Algis Baniulis, SJ. Sveikino KLB valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas.

Meninėje dalyje visus maloniai nustebino naujai įsteigtas ir Audronės Šarpytės vadovaujamas Toronto lietuvių kamerinis orkestras, įspūdingai atlikęs šių kūrinių programą: J. Naujalo "Lietuva brangi", Č. Sasnausko "Kur bėga Šešupė", M.K. Čiurlionio "Bėkit bareliai", T. Albinoni "Adagio", skirtą žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę 1991 m. sausio 13 d., V. A. Mocarto "Serenada Nr. 6 D-dur", A. Vivaldi koncertas "Pavasaris" iš ciklo "Keturi metų laikai". Dalyviai programos atlikę pagerbė ir jiems padėjo atsistojimu ir ilgais plojimais.

Pagrindinis šventės kalbėtojas – dr. Vytautas Pakalniškis, Lietuvos teisingumo ministras. Jo kalba buvo jauti, teikianti optimistinių vilčių atečiai, apibūdinanti dabartinę krašto būklę. Per tikrus septynerius nepriklausomybės metus nusikratyta daug blogio, daug kur atsinaujinta, ir išlieta naujo kraujo į Lietuvos visuomeninį bei politinį gyvenimą. Iš ekonominių sričių labiausiai Lietuvoje išsivystė laisvai tvarkoma lengvoji pramonė, išaugo statybos, išsiplėtė prekyba. Tai nebogi gerovės rodikliai. Numatoma gera ekonominė ateitis Klaipėdos uostui. Iš plačiai skelbtos žemės ūkio sugrūditės jau kyla privatus ūkių pajėgumas su augančia jų gamyba.

S. Pabrienė
(tel. 416 762-5419)

KLB Delhi-Tillsonburg apylinkės valdyba atsiuntė "Tėviškės žiburiams" \$50 auką.

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių METINIS SUSIRINKIMAS

Šaukiamas 1998 m. balandžio 2, ketvirtadienį, 1 v.p.p., "Vilnius Manor" pensininkų namuose, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ontario. Registracija nuo 12 val.

DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas:
 - a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių;
 - b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. Praeitų metų susirinkimo protokolų skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: a) valdybos pirmininko, b) išdėtininko, c) revizijos komisijos, d) revizoriaus (auditor)
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. 1997 metų apyskaitų tvirtinimas
7. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas 1998 metams
8. Rinkimai: 5 narių į valdybą, 1 nario į revizijos komisiją
9. Einamieji reikalai
10. Susirinkimo uždarymas

Nesurinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas prasižės po pusės valandos ir bus teisėtas, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.

VALDYBA

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA JŪSŲ PASLAUGOMS!

Vasaros metu į Lietuvą keliaujančiųjų dėmesiai!

Viesiems, norintiems skristi į Lietuvą vasaros metu, papiginta kaina, rezervuojamos vietos iki kovo 31 * Mielai kviečiame prisijungti prie grupių, vykstančių į Sporto ir Dainų šventes * Didelės nuolaidos individualioms grupėms visos vasaros metu (ne mažiau kaip 10 žmonių) * Parduodamos kelionės į Lietuvą įskaitant skrydį, pervežimą iš oroaušio į viešbutį, nakvynę viešbutyje (ne mažiau kaip 3 žvaigždučių) ir pusryčius.

Laukiame jūsų pagidavimų visais keliavimo klausimais
Telaukites visomis darbo dienomis, šeštadieniais pagal susitarimą

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Kanados baltiečiams

Eaton's prezidento laiškas Kanados baltiečių federacijos pirmininkui Avo Kittask.

GERB. P. KITASK,

"The T. Eaton Company Limited" vardu labai atsiprašau už baltiečių visuomenės užgaulingą skelbimą, kuris pasirodė vietiniuose laikraščiuose.

Mums tenka dažnai ir plačiai skelbti, o skelbimuose nuolat stengiamės laikytis priimtinių normų, skoningai reklamuoti savo parduodamas prekes, jausdami pareigą neužgauti mūsų aptarnaujamoms visuomenėms. Taip pat, norime kurybiškai perduoti kanadiečiams savo žinias per skelbimus, kurių kiekvienais metais būna šimtai.

Vis dėlto, nepaisant šių principų, šiuo atveju paslydo skelbime netinkama užuomina, dėl kurios atsiprašome visus baltiečius bei baltiečių kilmės kanadiečius.

Mes jokių būdu nenorėjome tuo užgauti baltiečių bendruomenės narių ar kitų gyventojų. Eaton's gerbia estų, latvių ir lietuvių tautybes, kultūrą ir jų įnašą Kanados gyvenimui.

Kaip žinote, Eaton's paskelbs atsiprašymą Kanados laikraščiuose artimiausiu laiku... Prašome šio laiško ir skelbimo atspaudą pasiųsti kiekvienai Baltiečių federacijos atstovaujamai organizacijai Kanadoje.

Dar kartą priimkite nuosirdų apgailestavimą ir padėką, kad atkreipėte mano dėmesį į šį reikalą.

George J. Kosich,
Eaton's prezidentas ir vyriausias vykdomas pareigūnas

A. a. Kazimierui Kimsai mirus, užjaukdama mamą Eleonorą Kimsienę, brolių Leonardą ir sesutę Saulę su šeimomis, Alė Kerberienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

Eric Petrus atsiuntė \$50 auką "Tremtinių grįžimo fondui" paremti. Nuosirdžiai dėkojame aukotojui.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

A. a. Sonios Paulionienės atminimui pagerbti "Tremtinių grįžimo fondui" aukojo: \$100 – E. M. Bumeisteriai; \$50 – O. Balsienė su šeima, dr. J. Sungaila; \$40 – L. Kudžmienė su šeima; \$20 – S. G. Krašauskai, J. N. Budriai, L. Urbonienė, J. B. Danaičiai, L. O. Rimkai; \$10 – A. Valienė, A. Kuolas, I. Paškauskienė, J. Jonaitis.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

A. a. Sonios Paulionienės atminimui pagerbti "Kovai su vėžio liga Lietuvoje" aukojo: \$50 – J. I. Vilgalis, J. N. Kibirkščiai; \$25 – K. Budrevičius; \$20 – I. Stasiulis, V. Matulevičius, J. B. Tamulioniai, I. Turutienė, K. Manglicai, A. R. Simanavičiai, E. Ališauskienė; \$10 – I. Kairienė, D. Zakarevičienė, B. Danaitienė, A. I. Zalagėnai. M.P.

A. a. Sonijos-Ritos Mac-Millan-Jonikytės atminimui pagerbti beglobių vaikų kaimui "Vaiko tėviškės namai" aukojo: \$30 – P. Z. Jonikai, M. L. Szymezak; \$20 – A. M. Lewyckij, S. Girčienė, K. B. Pečiuliai, D. J. Smith; \$10 – A. Č. Pažerūnas, I. V. Biskiai, V. Sendžikas, A. Petkevičienė, J. S. Andriuliai, I. V. Pečiuliai, M. Rese ir A. Arsenault.

Velionės šeimai ir rinkėjai M. Povilaitienei nuosirdžiai dėkoja –

KLK moterų dr-jos centro valdyba

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa

TEL. 416 769-1616
Nemokamas namų įvertinimas

West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor Str. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")
Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudų bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

Telefonas 416 763-5677
(Prie Jane St.)

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.

Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į **Walter Dresher (Drešer)**, taip pat naujos automobilų ir namų draudimo reikalais; į **Rimą Drešerienę** kreiptis jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į **Richardą Drešerį** – dėl visų komercinių draudimų.

1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgicijų, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į **Rick Drešerį** tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Valterį ar Rick Drešerius**

Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

PADĖKA

Šių metų vasario 14-19 d.d. Kanadoje lankėsi LR Seimo delegacija: Seimo Pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Mečys Laurinkas, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Rimantas Jonas Dągys ir Seimo Užsienio reikalų komiteto bei Delegacijos Šiaurės Atlanto Asamblėjoje narys Audronius Azubalis. Parlamentarai iš Lietuvos viešėjo Toronte, Otavoje ir Montrealyje.

LR Ambasados Otavoje vardu nuoširdžiai dėkoju kunigui Edžiui Putrimui, prelatui Jonui Staškui, LR Garbės Generaliniam konsuliui Hariui Lapui, KLB Krašto valdybos pirmininkui Algirdui Vaičiūnui, KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkei Danutei Garbaliuskienėi, profesorui Romui Vastokui už rūpestį Seimo delegacijos nariams, jiems viešint Toronte.

Už pagalbą primant Seimo delegaciją Montrealyje didelis ačiū Petriui Adamoniui ir jo dukrai Joanei.

Ambasada ypač vertina KLB Krašto valdybos pirmininko Algirdo Vaičiūno dalyvavimą darbinuose Seimo delegacijos susitikimuose su Kanados parlamentariais Otavoje.

Dėkodami ir ateityje tikimės tokios gražios Kanados lietuvių pagalbos Lietuvos Ambasadai Otavoje.

Su nuoširdžia pagarba,

Dr. Alfonsas Eidintas
Ambasadorius

TORONTONT

Anapilio žinios

– Kovo 12, ketvirtadienį, palaidotas a.a. Benediktas Jackus, 84 m. amžiaus.

– Sutvirtinimo sakramentui besirušiantiems sekanti pamoka bus kovo 22, sekmadienį, įprastu laiku. Pamokas praveda Gediminas Kurpis.

– Mūsų parapijos kultūrinė sekcija gegužės 17, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje rengia muzikos studentų koncertą. Dainininkai ir instrumentalistai prašomi registruotis pas sol. Slavą Ziemelę tel. 905 823-7261.

– KLB Toronto apylinkės valdyba renka metinį solidarumo mokesį mūsų parapijos salėje ateinančią sekmadienį.

– Anapilio knygynė gautas "Mūsų sodai" žurnalo nr. 111. Taipgi knygynė dar galima įsigyti velykinių sveikinimo kortelių.

– Mišios kovo 22, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje: 9.30 v.r. už a.a. Veroniką Jurgulienę (mirties metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Kybartų šeimos mirusius; Delhi šv. Kazimiero šventovėje 3 v.p.p. už Delhi parapiją.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos vyksta kas sekmadienį 11.15 v.r.

– Prieš Velykas, parapijos choras repetuoja pirmadieniais 7.30 v.v. šventovės patalpose.

– Moterų draugijos rengiamas Gavėnios apmąstymo vakaras įvyks šeštadienį, balandžio 4, 6.00 v.v.

– Dėmesio visiems parapijiečiams: Šv. Komunija balandžio mėn. bus dalinama tik per Did. penktadienio pamaldas 11.15 v.v.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio kovo 15 d. pietėje dalyvavo 156 asmenų. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė L. Mačionienė. Pasveikintas Jurgis Dargis, 81 m. gimtadienio progą.

– LN valdybos posėdis – kovo 19, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Nauji Lietuvių Namų nariai – Jonas Gudavičius ir Linas Gutauskas

– LN moterų būrelio susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 19, 11 v.v. Narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

– Kovo 21, 6 v.v. Lietuvių Namų vyrų būrelio narių metinis po-būvis. Karšta vakarienė su vynu, kava su pyragaičiais. Programą atliks Vaclovas Povilonis. Vyks loterija ir kitos įvairenybės. Stalai rezervuoti. Įėjimas \$15 asmeniui. Bilietai gaunami LN raštiniėje ir pas T. Stanulį tel. 416 769-1616, V. Drešerį tel. 416 233-3336 ir E. Steponą tel. 416 622-5896.

– Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros fondo narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks kovo 22, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Registracija 1 v.p.p., susirinkimo pradžia 2 v.p.p. Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai/ės ir į Revizijos komisiją bus renkami 1 narys/ė.

– Kviečiame "Lokio" svetainės lankytojus pasinaudoti pasiūlymu bei pageidavimu dėžute. Nauji sumanymai pagyvena veiklą.

– Slaugos namams \$50 aukėjo Aldona Gibbons. Aukos Slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6.

Tikinčiai Lietuvai aukėjo: \$1000 – Anapilio moterų būrelis; \$100 – H. G. Lapai, P.V. Dalindos, J. Staškevičius; \$50 – V. V. Baliūnai, S. Radzevičienė, V. Jasinevičienė, J. Andriulis, M. A. Empakeriai.

Išvijos lietuvių klierikų studijoms Romoje aukėjo: \$50 – P. E. Ališauskai.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį iškilmingai buvo paminėta kovo 11-toji. 10.15 v. Mišiose dalyvavo ir aukas nešė Lietuvos teisingumo ministris V. L. Pakalniškis, kuris vėliau minėjime buvo pagrindinis kalbėtojas. Per Mišias fleita grojo Linda Fowler.

– Parapijos metinis susikaupimas prasidėdą šį ketvirtadienį. Re-kolekčių tvarka: ketvirtadienį ir penktadienį Mišios ir pamokslas 10 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį Mišios ir pamokslas 10 v.r., 4 v.p.p., "Vilniaus Manor" patalpose 5.30 v.p.p., sekmadienį įprasta tvarka. Susikaupimą praves kun. Algis Baniulis, SJ, Klaipėdos šv. Juozapo parapijos klebonas. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias. Šiokiadienių vakarais ir šeštadienį automobilius galima statyti Nielson'o autoaikštėje.

– Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentams pasirušios pamokos vėl prasidės kovo 29 d.

– Parapijos 45-metį planuojama paminėti trim įvykiais: penktadienį, kovo 27, 7 v.v. su paratiturginėm padėkos ir naujo ryžto pamaldom. Šios pamaldos ypač skiriamos šeimoms ir jaunimui, ir visiems parapijiečiams. Šeštadienį, kovo 28, 5 v.p.p. iškilminga vakarienė ir meninė programa, kurią atliks jungtinis šios parapijos ir Rochesterio šv. Jurgio parapijos choras, sol. Al. Simanavičius ir visa eilė jaunesnių talentų. Sekmadienį, kovo 29 d. iškilmingos Mišios su vysk. P. Baltakiu ir pranciškonų provincijolu T. Placidu Barium 2 v.p.p. Per Mišias giedos "Volungės" choras, o vargonais koncertuos prieš ir po Mišių virtuozas Virginijus Barkauskas. Tą savaitgalį Parodų salėje vyks Rimos Mačikūnaitės darbų paroda.

– Did. penktadienį prieš 3 v.p.p. pamaldas (pradžią apie 2.15 v.) "Volungės" choro moterų grupė atliks Pergolesi'o "Stabat Mater" gerai žinomą veiklą, kuriam akompanuos muz. Jonas Govedas ir styginis kvartetas.

– Gavėnios penktadieniais šventovėje einami Kryžiaus keliai 7 v.v., po to – Mišios 7.30 v.v.

– Kovo 13 d. palaidotas a.a. Algirdas Stanėnas, 74 m. Paliko žmoną Hilją, dukrą Kristiną ir brolį Gintą su šeimomis. Lenkijoje mirė M. Daukšienės brolis a.a. Petras Gaidinskas.

– Parapijos tarybos narių susirinkimas įvyks kovo 23 d., 7 v.v., Parodų salėje. Susirinkime dalyvaus persikėlimo vajuos komiteto nariai ir pateiks vajuos pranešimą, o arch. Antanas Švedas pristatys pradinis planus, kaip atrodytų nauji parapijos pastatai.

– Toronto arkivyskupijos Sharelife vajui pirmoji rinkliava bus daroma kovo 29 d.

– Parapijos persikėlimo pakomitetams gegužės 9 d. organizuoja karnavalą parapijos patalpose.

– Mišios sekmadienį, kovo 22: 8.15 v.r. už a.a. Petrą ir Magdalena Venslauskus; 9.15 v.r. – a.a. Juozą Ražauską; 10.15 v.r. – a.a. Tomą Prakupą, a.a. Vytautą Stanislovaitį ir a.a. Vytautą Vingelį; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Muziejaus archyvo žinios

– Muziejaus archyvo vedėja dalyvavo KLB priėmimo svečiams iš Lietuvos ir susitarė, kad muziejui bus pasiūsti Transporto ministerijos naujai išleisti kelių žemėlapiai, taip pat sąrašai pensionato tipo viešbučių ir platesnių žinių apie Lietuvą anglų kalba. Muziejuje visuomet rasite vėliausias žinias iš Lietuvos.

– Dėkojame J. Bataičiui, aukojusiam \$100 muziejaus archyvo išlaikymui.

IEŠKOME moters prie 3 vaikučių 5, 3 ir 1.5 metų, gyvenančios kartu Mississaugoje nuo kovo mėn. tel. 905 848-9628.

"Tėviškės žiburių" SPAUDOS VAKARAS

1998 m. balandžio 18, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĘ PROGRAMĄ atliks Čikagos lietuvių meno ansamblis "Dainava", vadovaujamas muz. Dariaus Polikaičio

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais). **PASIVAISIŠINSITE** skaniais B. Stanulienės gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia – 6.00 v.v., meninės programos – 6.30 v.v.

STALAI (po 8 asmenis) bei vietos užsakomi iš anksto šokiadieniais "TŽ" administracijoje telefonu 905 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILieto KAINA** – \$10 asmeniui, studentams po programos – šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia – **"Tėviškės žiburių" leidėjai**

Kviečiame visus į Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "GINTARAS"

METINĮ KONCERTĄ "Ir užaugo rugeliai"

1998 m. balandžio 26, sekmadienį, 4 v.p.p.

Anapilio salėje

Programoje – visos "Gintaro" šokėjų grupės, dainininkai, kaimo kapela.

Bilietai platinami sekmadieniais parapijose arba pas J. Vingelienę

tel. 416 233-8108. Įėjimas \$10. Vietos numeruotos.

"Gintaro" tėvų komitetas

Kovo 11-oji yra ir liks garbė, kuri ženklina ir nušviečia mūsų naujausiąją istoriją – Lietuvos atgimimą, valstybės prisikėlimą. Tegul ji suvienija tikėjusius ir abejojusius, tegul įkvepia visus darbo žygiui vardan mūsų vienintelės Tėvynės!

Vytautas Landsbergis

Paroda Lietuvos pašto ženklų vyks balandžio 5, sekmadienį, nuo 9.30 v.r. iki 2 v.p.p. Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje, Toronto lietuvių filatelistikų ir numizmatikų draugija, kuri rengia šią parodą, minimą pašto ženklų rinkinį padovanojo Vytauto Didžiojo muziejui Kaune.

Iš Jono ir Bronės Maziļiauskų, pagal jų parašytą testamentą, "Tėviškės žiburiai" gavo \$2000. Jonas Maziliauskas yra miręs 1995 m. vasario 19 d. Jo žmona Bronė, dar būdama gyva, pasitarusi su testamentu vykdytoja ir advokatu, minėtą sumą atsiuntė "Tėviškės žiburiams", norėdama pasitarnauti šiam savitraščiui. Jo leidėjai reikią nuoširdžią padėką už tokią dosnią paramą, kuri šiuo metu ypač reikalinga.

A. a. Stasio Rakščio, mylimo vyro, tėvo, senelio ir prosenelio, dvejų metų mirties sukakčiai paminėti, Sofija Rakšienė ir šeima, Stoney Creek, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$200.

A. a. Olgos Pinkeviciūnės atminimui, užjausdami šeimą, Hilda ir Romas Simanavičiai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$50.

A. a. Juozo Bajoraičio vienerių metų mirties sukakčiai paminėti Stasys Matulionis "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Emilijai Smilgiui mirus, užjausdami žmoną Vandą, dukras Vidą, Aldoną, sūnų Aręją ir jų šeimas bei visus gimines, Alviną ir Vladas Ramanauskai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$30.

A. a. agronomo Jono Paršelio atminimui pagerbti tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje E. Raudienė paaukojo \$20.

Maironio mokyklos žinios

– Mokyklos 50-mečio šventė įvyks š.m. gegužės 23 d. Prašome iš anksto datą pasižymėti ir ruoštis dalyvauti visuose renginiuose.

– Visi buvusieji mokiniai prašomi pasidalinti savo prisiminimais išdalintose anketose. Jūsų išpučiai bus tinkami įamžinti. Gražinkite į mokyklos mokytojų kambarį iki kovo 28 d.

– Esame dėkingi L. Nakrošienėi ir V. Taseckui, surašiusiems mokyklos ir lit. kursų istoriją. Jų svarbus darbas bus išspausdintas sukaustuviniame leidinyje.

– Dėkojame KLB Toronto apylinkės valdybai už \$1000 paramą 50-mečio renginiui.

– Užjaučiame tėvų komiteto narių Andrių Paulionį, mirusį jo motinai Soniai Paulionienei.

– Kovo 28 d. vyskupas P. Baltakis, OFM, aplankys 8 ir 13 skyrius, susitikis su mokytojais per pertrauką.

Kanados lietuvės Rimos Mačikūnaitės

paroda "Memory and Reality"

rengiama su Viktoru Lukošium

kovo 28, šeštadienį, nuo 4 v.p.p. iki 9 v.v.

kovo 29, sekmadienį, nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

Prisikėlimo parapijos parodų salėje

Lietuvių kredito kooperatyvas

"PARAMA"
praneša, kad metinis

narių susirinkimas

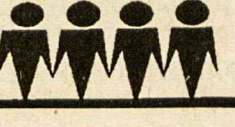
įvyks š. m. kovo 29, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.

Prašome atsinešti nario knygetes.

VALDYBA

Lietuvių kredito kooperatyvas

"PARAMA"

praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija dėl rinkimų per metinį susirinkimą kovo 29 dieną. Komisija yra šios sudėties:

Stasys Grigaliūnas
Alvina Ramanauskienė
Vladas Butkys

Kandidatus gali siūlyti du pilnatiesiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštiniėje. Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, pristatyti "Paramai" iki kovo 23 d.

Valdyba

Pranešimas

NORDLAND EXPRESS klientams

Nordland Express praneša savo klientams, kad nuo š.m. kovo 31 d. uždaro savo verslą Toronte. Kovo 24 d. bus išsiųsti paskutiniai siuntiniai ir po šios datos laivu siunčiami siuntiniai nebus priimami. Piniginės perlaidos ir siuntiniai oro paštu nebepriimami.

Vadovybė išskelia Latvijon ir juos pasiekti bus galima tel. 371-9-229904. Vadovybė ir tarnautojai dėkoja lietuviams už šešių metų klientūrą.

MONTREALQUE

Aušros Vartų šventovėje kovo 8 d. buvo pravesta rinkliava Lietuvos religinei šalpai.

Šv. Kazimiero parapijos sve-tainėje kovo 8 d. buvo pagerbti Kazimierai ir Kazimieros iškilmingomis vaišėmis. Taip pat buvo paminėta parapijos 90 metų sukaktis.

Montrealio skautai ir skautės po ilgesnės pertraukos kovo 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje su-ruošė Kaziuko muge. Čia buvo pa-rodyta daug skautiško išradinumo. Svečiai galėjo išbandyti savo suge-bėjimus, mesdami sviedinį į krepšį, žaisti golfą, mušti kiaulytę į vartus, pataikyti strėles į taikinį ir dar daug kitokių žaidimų. Po karštų kaldūnų pietų, kavos ir skanių tortų bei py-ragų buvo pravesta loterija, kurios

gaušiais laimikiais daugelis džiau-gėsi.

Atrodo, kad tą pačią dieną įvy-kę Šv. Kazimiero parapijoje tradi-ciniai pietūs, nutraukė dalį svečių. Tokiems renginiams turėtų būti nu-matyta data, nesikrzyjuojanti su ki-tomis lietuvių ruošiamomis tradi-cinėmis šventėmis.

Sandros (trečios kartos lie-tuvaitės) ir Sean Anderson dukrelė pakrikštyta Holly-Marija vardais.

A. a. Bernardas Šimonėlis, 76 m. amžiaus, mirė kovo 8 d. Po pa-maldų Šv. Kazimiero šventovėje kovo 11 d. palaikai palydėti į Mount Royal krematoriumą. Liūdi žmona, duklė ir sūnus su šeimomis, brolis ir jo šeima, daug giminių ir bičiulių. B. S.

Vasario 16-osios minėjime sol. Gina Čapkauskienė ir muz. Laurent Djincharadze
Nuotr. A. Mickaus

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

IEŠKOME auklės 2 vaikams 6 dienų per savaitę. Ji turėtų gyventi su mumis Richmond Hill rajone. Tel. 905 770-4986.

PRITYRUSI medicinos sesuo iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius, senyvo amžiaus žmones ir vaikus. Skambinti tel. 416 767-7987.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algijai tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
atlieka įvairiausių statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

IMIGRACIJOS PATARĖJA

Christina Staden

18 metų patirtis vizų parūpinimo srityje – apsigyvenimo Kanadoje ("landed immigrant") bei studentams. Nemokamas įvertinimas, žemos kainos, garantuotas patarnavimas.

Tel. 416 222-5254 Toronte 9 v.r. – 9 v.v.